

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Trzin. — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ, sreda, 29. VII. 1970

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1966 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredo in soboto

Na- gradna kri- žanka

Ob občinskem prazniku Jesenic, Kranja, Radovljice in Trzin se je Gorenjska kreditna banka odločila, da delovnim ljudem Gorenjske in zvestim bralcem Glasa pripravi pravo presenečenje, veliko nagradno križanko, ki bo objavljena v sobotnem Glasu.

Gorenjska kreditna banka je namenila izžrebancem lepe nagrade, ki jih bodo srečno dobili na hranilne knjižice.

Poglejmo nagrade. Prva nagrada znaša 800 dinarjev, druga 400 dinarjev, osem izžrebancev pa bo prejelo po 100 dinarjev.

Zato ne oklevajte in kupite sobotni Glas. Mogoče čaka nagrada ravno vas!

ŠE TA TEDEN

Spo- štovani bralci!

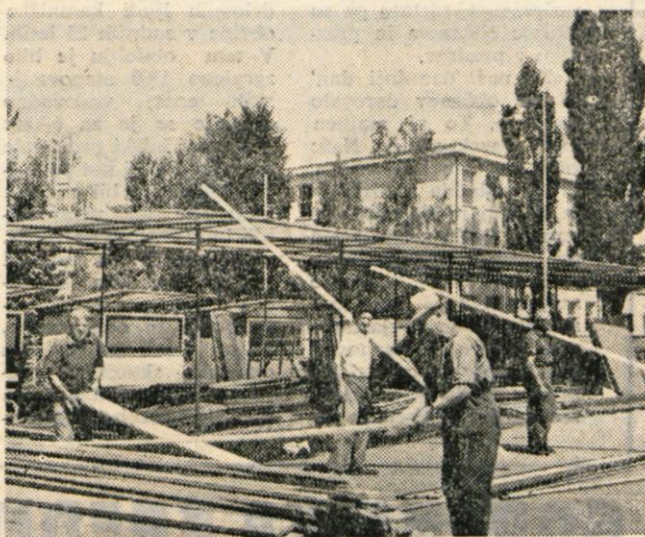
Uredništvo GLASA se je odločilo, da bo ob 25. obletnici osvoboditve in letošnjih jubilejnih občinskih praznikih gorenjskih občin izdalo posebne praznične številke našega lista, ki jih bodo dobili občani Kranja, Radovljice in Trzin.

Zato, spoštovani bralci, ne bodite presenečeni, če bo pismo v teh dneh potkal na vaša vrata in vam izročil brezplačno številko GLASA. Preberite jo! Iz nje boste lahko spoznali, kakšne uspehe so v petindvajsetih letih dosegle naše delovne organizacije in družbenopolitične skupnosti.

Praznična številka za kranjsko občino bo izšla ta teden, za radovljiško in trzinško občino pa prihodnji teden.

Uredništvo

GLAS

Priprave na Gorenjski sejem. — Foto: F. Perdan

Večjih sprememb pri cenah živine in mesa ne bo!

16. julija je začel veljati sporazum o odkupnih cenah žive goveje živine in maloprodajnih cenah govejega mesa, ki ga je v okviru gospodarske zbornice SRS podpisalo 78 mesarskih proizvodnih in predelovalnih podjetij in nekateri zasebni mesarji

Cilj sporazuma je stabilizacija preskrbe z mesom v Sloveniji in umiritev odkupnih cen žive goveje živine ter maloprodajnih cen mesa na drobno, in sicer v obdobju 1970-75. Sporazum zajema živa teleta in teleče meso, kategorijo goveje živine baby beef, mlado pitano govedo in vso ostalo govejo živino, ki je še toliko kvalitetna, da dosega več kot 50-odstotno klavnost. Prašičev in ostale goveje živine, ki ne dosega 50-odstotne klavnosti, pa sporazum ne zajema. Organizacije, ki so podpisale sporazum, obvladujejo najmanj 2/3 slovenskega prometa z govejo živino in mesom. Vsa-

ka podpisnica je morala položiti bianco menico v vrednosti 5 milijonov starih dinarjev, ki zapade v primeru, če disciplinska komisija pri izvršnem odboru sporazuma ugotovi, da se določena organizacija ni držala dogovorjenih odkupnih cen žive ži-

vine in maloprodajnih cen mesa.

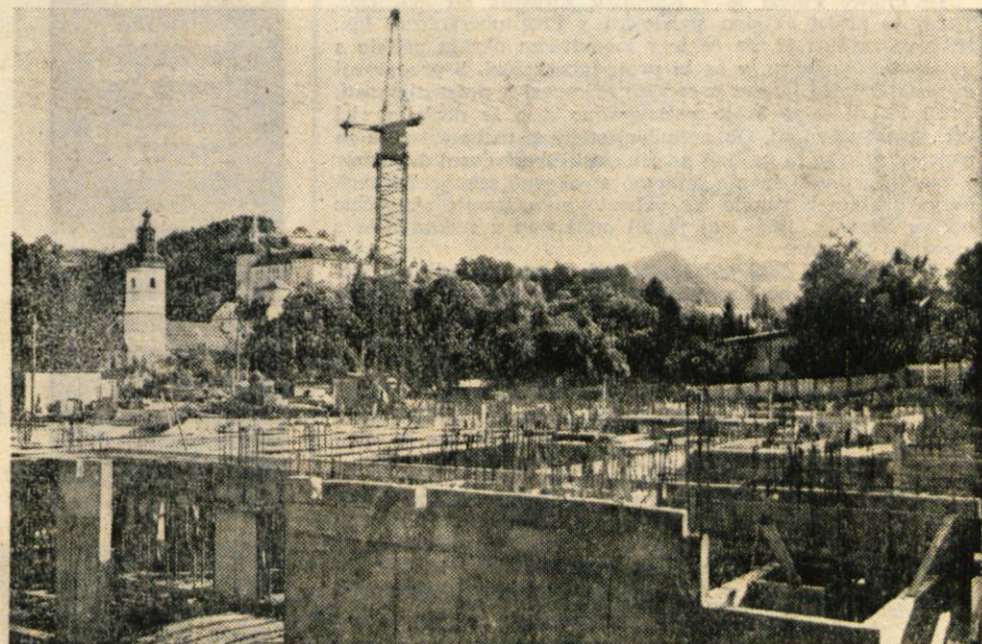
Kakšne so po sporazumu predlagane cene? Takoj lahko ugotovimo, da med stari in novimi, predlaganimi, ni bistvenih razlik.

(Nadalj. na 12. str.)

razstavljalcev, od tega približno 50 iz tujine. Prvotno je bilo sicer predvideno, da bo sejem v novih prostorih, vendar se je gradnja zataknila in bodo tako proizvajalci razstavljali na istih mestih kot lani. Sejem bo torej imel tri že ustaljena razstavišča.

Vse razstavne površine so bile že pred časom razprodane. Tako bo letos moč dobiti na sejmu pohištvo, tekstil, gospodinske aparate, kmetijske stroje, vrsto specialitet, tehnično blago itd., itd. Kot posebnost lahko povemo, da bodo letos še posebno prišli na svoj račun tisti, ki se zanimajo za motorna vozila. Avtomobile oziroma motorna vozila bodo obiskovalci lahko dobili že na sejmu in tudi zanje bo veljal poseben popust. Podobno kot prejšnja leta bo tudi tokrat vsak večer na razstavišču I zabavni program. Med XX. Gorenjskim sejmom bo na železnici 25 odstotkov popusta, enak popust pa bo tudi na avtobusnih progah podjetja Ljubljana transport.

Predvideno je, da bo v petek, 7. avgusta, ob 10. uri dopoldne na razstavišču I jubilejni XX. mednarodni Gorenjski sejem odprl podpredsednik republiškega izvršnega sveta Vinko Hafner.

Iz betonskih zidov, ki rastejo za stavbo Dijaškega doma Škofja Loka, je že moč razbrati obris novega hotela s 100 posteljami, z bazenom in savno, ki naj bi v mestu pod Lubnikom pomagal privabiti še več tujih in domačih gostov. Investitorja gradnje sta podjetje Transurist in skupščina občine Škofja Loka, izvajalec del pa splošno gradbeno podjetje Tehnik Škofja Loka. Hotel bo predvidoma naredil prihodnje spomladi. — Foto: F. Perdan

mešanica kav
EKSTRA

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

Podelitev letošnjih plaket Kamnika

Na seji občinske skupščine Kamnik 25. junija letos so odborniki na predlog komisije za odlikovanja sprejeli sklep o podelitvi plakete Kamnika 1970 in javnih priznanj. Občinska skupščina je sklenila, da ob 25-letnici osvoboditve podeli zlato plaketo Kamnika vsem partizanskim enotam, ki imajo v kamniški občini domicil.

Ob burnem ploskanju so v soboto na slavnostni seji občinske skupščine borci nekdanjih slavnih partizanskih enot prihajali na oder okrašene kino dvorane v Kamniku in prevzemali zlate plakete Kamnika.

Zlate plakete so dobile naslednje partizanske enote: kamniški bataljon, kamniško-zasavski odred, Slandrova brigada, koroške partizanske enote in kamniški okrožni komite KPS z naslednjo obrazložitvijo:

Kamniški bataljon je bil prva organizirana partizanska formacija na Slovenskem, ki je zanesla iskre upora v takratno kamniško okrožje od Koke do Litiže, Zasavskih revirjev in Savinjske doline. Iz kamniškega bataljona so se kasneje razvile nove partizanske enote, ki so delovale na Gorenjskem.

Kamniško-zasavski odred je bil ustanovljen januarja 1943. iz manjših partizanskih enot, ki so delovale na kamniško-zasavskem terenu. V tem času je okupator začel mobilizirati Slovence za svojo armado. Zaradi dotedanjega političnega dela terenskih organizacij OF in navzočnosti partizanskih enot pa se Slovenci niso odzvali sovražnikovi mobilizaciji, temveč so se vključili v partizanske enote. Pri tem je imel na področju Kamnika največ zaslug kamniško-zasavski odred.

Slandrova brigada je bila ustanovljena leta 1943. V njenih vrstah so bili večinoma borci iz kamniško-zasavskega področja.

Koroške partizanske enote so v času NOB delovale na področju naše in zamejske slovenske Koroške. Predvsem so ponesle ideje NOB v najoddaljenejša kraja slovenske Koroške.

Koroške partizanske enote so bile v tesnih povezavah z enotami na kamniškem področju, v njenih vrstah pa je bilo mnogo partizanov iz kamniške občine.

Leta 1942. je bil na kamniškem področju ustanovljen **Okrožni komite KPS**, ki je organiziral narodnoosvobodilni pokret. Njegovo politično delo je prodrlo do zadnjih vasi in okupacijskih postojank. 6. januarja 1945. leta so ob nemškem napadu na Rudnik padli vsi člani komiteja.

SREBRNA PLAKETA KAMNIKA

Srebrna plaketo Kamnika so dobili Franc Hribar, dr. France Pucelj in Marjan Založnik.

Franc Hribar že 18 let uspešno vodi podjetje Menina. Pod njegovim vodstvom se je podjetje razširilo iz majhne obrtniške delavnice, ki se je ukvarjala z vsakovrstnimi mizarскими storitvami in drobnimi naročili, v moderen industrijski obrat.

Dr. France Pucelj je v Kamniku zdravnik od leta 1932. Takoj je pričel aktivno sodelovati v Protituberkolozni ligi. Njegova zasluga je, da se je v kamniškem okraju pričelo s sistematičnim delom v borbi proti tuberkolozni. S predavanji in poukom med ljudmi je mnogo prispeval k prosvetljenosti.

Dr. Pucelj je za svoje požrtvovalno delo že doslej prejel več javnih priznanj. Ob petindvajsetletnici ustanovitve je za uspešno delo in za najbolj urejen protituberkolozni dispanzer v Sloveniji prejel častno diplomu strokovne sekcije Zdravniškega društva Slovenije ter pohvalo in priznanje skupščine občine Kamnik. 1965. leta je bil odlikovan z redom dela s srebrnim vencem.

Dve mandatni dobi je bil odbornik zbora delovnih skupnosti skupščine občine Kamnik in predsednik sveta za zdravstvo in socialno varstvo skupščine občine Kamnik.

Marjan Založnik je upravitelj osnovne šole Komenda-Moste. Izredno se prizadeva, da je raven pouka na šoli enak drugim osemletkam, čeprav so na podeželju mnogokrat težki objektivni pogoji za doseganje takih uspehov. Z dolgoletnimi pedagoškimi izkušnjami uspešno vodi učiteljski zbor in mlajšim kadrom pomaga, da se vključujejo v pedagoški poklic.

Franc Kregar je dobil bronasto plaketo Kamnika za dolgoletno delo v sindikalnih organizacijah in samoupravnih organih. Bronasto plaketo Kamnika je dobil tudi **Jože Plešnar**, ki že vrsto let uspešno dela v tovarni kovinskih izdelkov in livarni Titan Kamnik. Je splošno priznani in znan po svoji aktivnosti v družbenopolitičnih organizacijah.

Javna priznanja so dobili **Jože Juvančič** za uspešno delo v ljudski tehniki, **Karel Robida** za uspešno delo v družbenopolitičnih organizacijah in **Matija Jenko**, tehnični vodja Svila nita Kamnik.

Vsem, ki so dobili plakete Kamnika in javna priznanja, tudi naše čestitke.

J. Vidic

Slavnostna seja družbeno-političnega zbora občine Kamnik

Kamničani so praznovali. Povsod je bilo čutiti slovesno razpoloženje in razigranost, zastave pa so vihrale občanom in prazniku v pozdrav.

»Za naš 'današnji dan' je 600 občanov darovalo življenja. To ni majhen krvni davek občine. Naše žrtve pa niso bile zaman, kri je oplodila zemljo, da je še bolj rodila, žrtve so nam in bodo svetel zgled pri naših naporih za lepšo sedanost in jutrišnjo samoupravno družbeno skupnost,« je v slavnostnem govoru na slavnostni seji skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij dejal predsednik ob-

činske skupščine Vinko Gobec. Nato je tovariš Gobec govoril o uspehih delovnih ljudi kamniške občine v zadnjih 25 letih. V tem obdobju je bilo zgrajeno 1300 stanovanjskih enot, vodovodno omrežje se je za 6-krat povečalo, šolski prostor je še enkrat večji kot po vojni, močan je bil razmah industrije ter zdravstvenih in kulturnih objektov.

Po govoru so podelili plakete Kamnika. Navzoči so toplo pozdravili bivše borce in odlikovance, ki so iz rok predsednika občinske skupščine prejeli odlikovanja za nekdanje partizanske eno-

te ali pa za svoje požrtvovalno delo. S slavnostne seje so tri delegacije odšle k spomenikom NOB in položile vence. Slavnostni seji je prisostvoval tudi dr. Marjan Breclj, podpredsednik zvezne skupščine, na balkonu pa je bil pihalni orkester JLA iz Ljubljane, ki je uvodoma zaigral himno, po seji pa je imel promenadni koncert na Trgu talcev.

Kamničani so še pozno v noč slavili. Na Titovem trgu, tam kjer je avtobusna postaja, so postavili mize in klopi, da so lahko skupno slavili praznik.

J. Vidic

GORENJSKA KREDITNA BANKA

BLED • JESENICE • KRANJ • RADOVLJICA • ŠKOFJA LOKA • TRŽIČ

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE

Za vlagatelje, ki v času

od 1. II. 1970 do 31. VII. 1970

vlože na hranilno knjižico ali na devizni račun

- Din 2000 - vezano nad eno leto
- Din 1000 - vezano nad dva leti
- Obnovijo v navedenem času rok vezave

Za vsak navedeni polog en žrebni listek
Za večji polog več žrebnih listkov

19. 8. 1970

na
JESENICAH

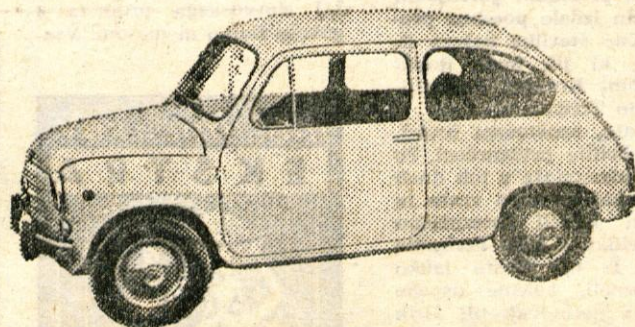
Hranilne vloge obrestujemo:

- navadne 6%
- vezane nad 1 leto 7%
- vezane nad 2 leti 7,5%

Sredstva na deviznih računih obrestujemo:

- navadna 5% v devizah
1% v dinarjih
- vezana nad 1 leto 7% v devizah
0,5% v dinarjih

100
NAGRAD
PRVA NAGRADA

1 osebni avto »750 Zastava«
5 pralnih strojev »Gorenje«
5 hladilnikov 170 »Gorenje«
5 koles Pony »Rog«
10 tranzistorjev »Bled« UKW
5 elektr. gramofonov »Iskra«

9 brivnikov »Iskra sixtant«
10 garnitur »Girmi-Iskra«
10 ur - potovalnih budilk
10 jušnih servisov
10 garnitur brisac
10 jedilnih priborov
10 el. likalnikov »Rowenta«

10% popust do 18. 8. 1970

Pohištvo Brest Cerknica

blagovnica **nana** škofja loka

1 vprašanje 3 odgovori

Na Gorenjskem je iz leta v leto več zasebnih turističnih sob. Da bi pospešili urejevanje takšnih sob in povečali posteljni fond, dajejo Turistična društva kredite za opremo in ureditev, in sicer največkrat poldrugi milijon starih dinarjev, vezanih na petletni odplačilni rok z 8-odstotnimi obrestmi.

Tri lastnike zasebnih turističnih sob smo vprašali: Ali menite, da so sedanji krediti za opremo turističnih sob najbolj posrečeni in sprejemljivi?

● Jožefa Zupan, Naklo: »Čeprav imamo kmetijo, smo

uredili 4 turistične sobe z devetimi posteljami, lahko pa bi uredili še najmanj dve takšni sobi. Takšne sobe v hiši te silijo, da imaš tudi v ostalih prostorih lepo in čisto. Turistične sobe smo uredili sami, brez kreditov. Vsak od domačih je uredil nekaj. Fantje so položili tapete in poskrbeli za ostalo opremo, s hčerko, ki sedaj skrbi zanje, pa sva uredili notranjost. Kredita nismo vzeli, ker ga je premalo, obresti pa so previsoke.

Od 20. junija dalje ni bilo noči, da ne bi kdo prespal pri nas. K nam prihajajo posebno taki, ki imajo družine. Ko bi vedeli, kako so otroci srečni in veseli, ko se prvič sreča s kmetijo, domačimi živalmi in delom.

● Valentin Odar, Stara Fužina: »Pri nas smo imeli tujske sobe že 1929. leta. Seveda smo jih do danes že večkrat preuredili. Zadnjič smo jih predlanskim, tako da ima sedaj 10 mojih sob I. kategorijo. Imam veliko stalnih gostov, ki prihajajo k nam že leta in leta, ostale pa k nam pošilja turistični informacijski biro.

Za zadnjo preureditev sob sem najel kredit, vendar se mi zdi neustrezen. Prvič je poldrugi milijon starih dinarjev premalo. Drugič pa so sedanje 8-odstotne obresti previsoke in jih turizem ne more prenesti. Prav tako je

petletni odplačilni rok prekratek. Podaljšati bi ga morali na 10 ali 15 let.

● Marija Markič, Naklo: »Turistične sobe smo uredili pred štirimi leti in sicer z lastnim denarjem, ker so se nam zdeli krediti za te namene neprimerni. Obresti so absolutno previsoke in smo si zato raje izposodili denar

pri znanih. Letos gostov še ni bilo veliko, pričakujemo pa, da jih bo sedaj več, ker se prava sezona šele začneja. Tudi k nam prihajajo nekateri turisti že leta in leta, ker so bili vedno zadovoljni. Goste nam pošilja tudi turistična informacijska pisarna. Turistom skuhamo zajtrk, če pa želijo, tudi večerjo.

J. Košrjek

Otvoritev proizvodnih obratov podjetja »Meso«

V ponedeljek, na dan občinskega praznika, so v Kamniku slovesno odprli nove proizvodne obrate mesarskega podjetja »Meso« iz Kamnika. Jože Hribar, predsednik delavskega sveta podjetja »Meso«, je v govoru na otvoritvi dejal, da so v Kamniku kljub stari mesarski tradiciji bore malo pozornosti posvečali mesarskim objektom. Prišlo je tako daleč, da se je edino mesarsko podjetje v Kamniku znašlo pred tem, ali zapreti mesarsko podjetje ali pa takoj modernizirati obrate. V bivšem objektu niso bili na voljo niti minimalni sanitarni in drugi pogoji dela.

V prejšnjih prostorih so lahko klali dnevno 8 goved, v novih proizvodnih obratih pa je zmogljivost zakola 30 do 40 goved dnevno. Prej so lahko zaklali dnevno največ 15 prašičev, s sedanjim napra-

vami in skladišči se je zmogljivost povečala na 60 prašičev. Toliko mesa se lahko tudi vskladišči in ohladi v novih hladilnikih.

Na otvoritvi so dali priznanje hitri gradnji gradbenega podjetja »Graditelj« iz Kamnika, kamniški banki, občinski skupščini, projektantu, delovnemu kolektivu in direktorju Janezu Osenarju za prizadevanja, da se podjetje modernizira.

Peter Plevel, predsednik zbora delovne skupnosti skupščine občine Kamnik, je v imenu občinske skupščine prerezal slavnostni trak, tokrat narejen iz klobas. Gostje so si ogledali proizvodne obrate, nato pa jih je direktor Osenar v imenu kolektiva povabil v gostišče Planika, da bi proslavili delovni uspeh in občinski praznik.

J. Vidic

POSREDUJEMO PRODAJO

KARAMBOLIRANEGA AVTOMOBILA

ZAVAROVALNICA SAVA, PE JESENICE, posreduje prodajo karamboliranega vozila RENAULT R4 EXPORT, ev. št. KR 211-99, leto izdelave 1970., prevoženih 5680 km. Ogled vozila je možen vsak dan razen sobote od 6. do 14. ure v garaži Zavarovalnice Sava, PE Jesenice, c. maršala Tita 16. Izklicna cena je 4500 din.

Vse informacije dobite na naši PE ali preko telefona 82-221.

Pismene ponudbe sprejema PE Jesenice v zaprtih ovojnicah do petka 31. julija 1970. do 12. ure.

Vse sproti prodajo

Pri vodstvu podjetja Kovinar z Jesenic smo zvedeli, da so v letošnjem letu ustvarili skupno 12,6 milijarde skupnega dohodka. Poleg komunalnih del, so začeli izdelovati filtrirne mrežice, nato armirane betonske mreže, letos pa še feropan plošče za stene industrijskih objektov,

prav sedaj pa pričenjajo s poizkusno proizvodnjo stropnih plošč iz hladno oblikovanih profilov, izolirne volne in pocinkane pločevine. Po vseh izdelkih je veliko povpraševanje, tako da lahko vse sproti prodajo. Filtrirne mrežice so začeli tudi izvažati.

B. Blenkuš

obiščite nas na Gorenjskem sejmu:

POHIŠTVO ● TEHNIČNO BLAGO
● KONFEKCIJA ● TEKSTIL ●
ZAVESE ● PREPROGE ● ITD. ●
UGODNI KREDITI ● PRESENEČENJA ZA KUPCE ● DOSTAVA
BLAGA ● NASVETI ●

Pri Mercatorju dobite vse!

NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO

bo v soboto, 1. avgusta, odprla novo

Vabimo na ogled

Delikateso

v Kranju, Prešernova 13 —

Priporočamo se!

Tržičani za občinski praznik

Ceprav so glavne slovesnosti vedno prvo nedeljo v avgustu, pa se praznovanje občinskega praznika — Tržičani ga praznujejo v spomin na prve žrtve pod Storžičem 5. avgusta 1941 — odvija ves teden. Svečana seja družbenopolitičnega zbora bo v nedeljo, 2. avgusta. Na njej bosta spregovorila predsednik občinske skupščine Marjan Bizjak o pomenu tega dne v jubilejnem letu osvoboditve in predsednik odbora za proslavo 650-letnice Tržiča Vlado Erjavšek, ki bo tako tudi uradno odprl praznovanje te pomembne obletnice v tržiški zgodovini. Na seji bodo podelili tudi prve plakete mesta Tržič, ki jih bodo odslej vsako leto podeljevali delovnim kolektivom, drugim organizacijam in posameznikom za posebne dosežke na različnih področjih dela in ustvarjanja.

V spomin na 650-letnico kraja bodo zasadili tudi spominsko lipo pred rojstno hišo ljudskega pesnika Vojteha Kurnika.

V petek, 31. julija, bodo svečano izročili namenu novi most čez Tržiško Bistrico, ki bo povezoval Cankarjevo cesto in občinsko stavbo. Naslednjega dne bodo spustili v obratovanje novi proizvodni objekt v Združenju lesni industriji.

Med kulturnimi manifestacijami bo istega dne odprta foto razstava s izbranimi motivi Tržiča in njegove okolice. Pokroviteljstvo nad to prireditvijo je prevzela Tržiška tovarna kos in srpov. Sobotni kulturni večer se bo pričel s promenade koncertom gasilske godbe iz pobratenega mesta Sainte Marie aux Mines in tržiške godbe na pihala, ognjemet in fanfare pa bodo ob 20. uri označile začetek letošnjih letnih iger na Jožefovem griču, kjer se bodo domači igralci predstavili z Miklovo Zalo. Reprizi te igre bosta še v nedeljo in naslednjo soboto.

V okviru letnih prireditev pripravlja samostojen koncert tudi folklorna skupina Karavanke. Domačim gledalcem se bodo predstavili s sporedom jugoslovanskih pesmi in plesov (pokrovitelj bo Mercator). Tudi športne prireditve bodo v nedeljo (2. avgusta). Nastopili bodo rokometiški in nogometiški ter plavalci.

Na sam praznik — 5. avgusta — bo komemoracija pri spomeniku pod Storžičem.

19. julija je podjetje Istra Vino v Jasni v Kranjski gori poleg novega umetnega bazarja odprlo gostišče. Za obnovev že pred vojno tu postavljenih lesenih zgradb so dali 150 tisoč novih dinarjev. S tem je Kranjska gora pridobila še en zabavišni prostor, ki bo koristno rabil gostom v poletnem času. Poleg bazarja bodo uredili še čolnarno, v jezerce pa so ribičem v zabavo spustili več sto posrtvi — amerikank. B. B.

Asfaltirana cesta za Volčji potok

Modernizirana cesta za Volčji potok ima svojevrsten, skoraj bi lahko zapisali, jugoslovanski rekord. Za letošnji prvi maj še nihče v kamniški občini ni vedel, da bo ta cesta modernizirana, najmanj pa občani krajevne skupnosti Volčji potok. Odločilno prelomnico so pravzaprav povzročili številni tovarnjaki, ki so dan za dnem prevažali pesek po tej prej makadamski cesti proti Mo-

ravčam. Če povsod tovarnjaki razbijajo ceste, je bilo to drugače. Težki tovarnjaki so močno nabili makadamski sloj ceste. Strokovnjaki so ugotovili, da bi le z manjšim dovozom peska na to cesto lahko začeli z asfaltiranjem. Predstavniki Slovenija ceste so izračunali, da bi cesto za 40 milijonov S din lahko asfaltirali. Na občini so predlog zagrabili in od dneva, ko

so na občni Kamnik sklenili, da bodo cesto asfaltirali, pa do otvoritve, je preteklo samo mesec dni. Komunalno podjetje Kamnik je z veliko mero razumevanja takoj brez raznih zapletov začasno posodilo 40 milijonov, zdaj pa bodo za ta znesek najeli kredit. Občani krajevne skupnosti Volčji potok pa so se obvezali, da bodo drugo leto glasovali za samoprispevek, polovico samoprispevka pa bodo namenili za odplačilo najetega kredita.

Cesta je bila asfaltirana v 18 dneh, kar je spet rekorden čas. Modernizirano cesto je namenu izročila Marija Lukanc, predsednica občinskega zbora občine Kamnik, ki je v priložnostnem govoru omenila velik napredek občine v zadnjih 25 letih. Po otvoritvi je kolona konjenikov, vozil s konjsko vprego, traktorjev in avtomobilov krenila do gostišča v arboretum, kjer je bila za prisotne pripravljena manjša zakuska. J. Vidic

Cesta na Pokljuko do zime zaprta

Ta teden je Gozdno gospodarstvo Bled z gradbeno skupino in strokovnjaki začelo popravljati cesto na Pokljuko. Pri delu jim z mehanizacijo in delovno silo pomaga tudi JLA. Predvideno je, da bodo razširili cesto, uredili večje in nepregledne ovinke ter utrdili cestišče od Krnice do Zatrnika. Nekaj časa so nameravali ta del ceste tudi asfaltirati, vendar kaže, da za ureditev in asfaltiranje ne bo dovolj denarja. Zato ceste ne bodo asfaltirali. Za popravilo ceste je del sred-

stev prispeval tudi republiški cestni sklad, sicer pa je investitor radovljiška občina. — Do 1. avgusta bo promet po cesti še mogoč, vendar otežen, po 1. avgustu pa bodo cesto zaprli in bo zaprta vse do začetka zime. Po zaporu bo dostop na Pokljuko mogoč z bohinjske smeri.

A. Ž.

Pohvala Murki

Pred dnevi smo se s predstavniki trgovskega podjetja Murka Lesce pogovarjali o pripravi na letošnji XX. mednarodni gorenjski sejem v Kranju. Znano je namreč, da Murka vsako leto sodeluje na sejmiščih v Kranju. Zaupali so nam, da tudi letos ne bodo razočarali obiskovalcev njihovih paviljonov. Pripravljajo kar precej presenečenj. Vendar o teh v eni prihodnjih številkih.

Tokrat povejmo le to, da je kolektiv Murke pred nedavnim dobil pohvalo, ki kaže na sposobnost tega podjetja pri preskrbi in postrežbi. Za izredno prizadevanje in kvalitetno preskrbo so se jim zahvalili posamezni odredi, ki so se udeležili petega zleta bratstva in enotnosti jugoslovanskih tabornikov.

Cesto je odprla tov. Marija Lukanc. — Foto: J. Vidic

TISKARSTVO NA GORENJSKEM

(16. nadaljevanje)

Pred tedni smo že omenili, da so že leto potem, ko je kranjski dekan Koblar ustanovil svojo izrazito katoliško tiskarno, tudi njegovi politični nasprotniki liberalci dobili svojo tiskarno.

Bilo je leta 1912. Takrat je bila osnovana nova tiskarska delniška družba, ki ji je stal na čelu kot predsednik in glavni delničar deželni poslanec Ciril Pirc. Zbral je okrog sebe narodno-napredne somišljenike — in že sta bila v Kranju dva politična tabora. Kajti tudi nova Pirčeva tiskarna »Sava«, kot se je imenovala, je začela izdajati svoj tiskovni istega imena — Sava. (Izhajal je od leta 1913 do leta 1917).

CETRTA TISKARNA

Četudi je tiskarna »Sava« poslovala na osnovi stare (iz l. 1888) tiskarske in knjigoveške koncesije Ignacija Reša, je vendarle bil to povsem nov obrat.

Svoje tiskarske prostore je imela Sava na Podrtini, Kranj 170 (Prečeva hiša). Tega poslojpa danes ni več. Umakniti se je moralo dohodu na nov kokrški most (med pošto in hotelom Evropa). Pozneje se je tiskarna preselila v Kreuzbergerjevo hišo na vogalu sedanjega Trga revolucije in Koroške ceste. Tu je poslovala — seveda pod drugim imenom — vse do leta 1969, ko se je izselila v novo stavbo ob cesti Staneta Zagarja, nasproti sodišča.

Tudi tiskarna »Sava« se je delno ukvarjala z založni-

štvom — imela je tudi svojo knjigarno in papirnico — predvsem pa z izdelavo šolskih zvezkov. Ker ni imela najboljšega črkovnega gradiva, pa tudi stroji niso bili najsodobnejši, je imela v predvojni dobi le malo zunanjih naročil (tiskali so poleg lastnega tiskovnika le še Slovensko ženo za ljubljanskega založnika — a še to le eno leto — 1912—1913).

POLITIČNI BOJI

Reči smemo, da se je tiskarna prav kot njen tiskovnik Sava z vso silovitostjo vrgla v zagrižen boj z nasprotniki, organiziranimi v katoliški slovenski ljudski stranki.

V povabilu k naročbi tiskovnika beremo v prvi številki drugega letnika (3. januarja 1914):

»Temno je še v naši krasni Gorenjski in zlasti razširja tu naš tiskovnik Sava luč prosvete in napredka.«

In dalje:

»Zastaviti je treba na tem polju vse moči, da iztrebimo ljudstvo poneumnujoče in demoralizirajoče klerikalno časopisje. Ven iz hiše s časniki, ki vam vedoma prinašajo največje laži, ki poizkušajo na vse načine, predstavljati zlo kot dobro, ki vam izkušajo ubiti vsako svobodno mišljenje! Ven iz naših domov s takimi listi in nadomestite jih z zdravim čitvom!«

Nasprotniki pa so udarce seveda vračali, milo za drago. Vendar so šli predaleč — sami presodite!

(Nadaljevanje sledi)
Črtomir Zorec

Stalna konferenca mest čez tri leta v Škofji Loki

Škofja Loka predstavlja poleg Ptujja in Pirana najbolj ohranjeno srednjeveško mesto v Sloveniji. Stari del naselja znotraj nekdanjega obzidja je en sam kulturni spomenik. Zato je razumljivo, da je Zavod za spomeniško varstvo iz Ljubljane posvetil Škofji Loki, ob bližajoči se tisočletnici, še posebno pozornost.

V preteklem letu so strokovnjaki Zavoda izdelali fotomontažo vseh fasad na Mestnem in Spodnjem trgu. Na osnovi zbranih gradiv bodo v prihodnjih letih restavrirali mestno jedro. V ta namen iščejo umetnostni zgodovinarji stare upodobitve mesta pod Lubnikom. Do tisočletnice se bodo okna njegovih hiš, izveski in napis, zbiralniki za žlebove ter drogoviti stilno prestavili za nekaj stoletij v preteklost.

Že letos bo dobila zgodovinsko podobo znamenita Homanova hiša na Mestnem trgu, ki bo skupaj z restav-

rirano Kašmanovo železnino osnova za nadaljnje posege v stara poslopja. Kovane mreže na poslopju banke so natančno posnete po vzorcu iz 17. stoletja. V jeseni se bodo pojavili stari izveski pri Kašmanu in Homanu ter nad izložbo trgovine Borovo. Loški grad pa naj bi dobil na dvorišču stari stolp, ki bo še posebej podkrepil zgodov-

vinsko podobo mesta. V prostorih obnovljenega grajskega stolpa nameravajo namestiti slovenski muzej arhitekture.

Nadaljnja restavratorska prizadevanja bodo pripomogla k čim bolj originalni podobi Škofje Loke, kjer bo leta 1973 zasedala Stalna konferenca mest.

A. Igličar

Jeseniškega Jeklarja vabijo v Italijo

Jeklar, pevski zbor jeseniških železarjev, ki je že navezal stike s pevskim zborom tovarne heraklita v Ferndorfu v Avstriji in v minuli sezoni izmenjal gostovanja, vabijo tudi v Italijo. Predstavniški kulturne dejavnosti iz okolice Benetk so obiskali minuli teden Jesenice in izrazili željo o vzpostavitvi stikov s pevskim zborom Jeklar. Njihov pevski zbor naj bi gostoval na Jesenicah,

jesenjski Jeklar pa v Italiji. Čeprav dogovori o izmenjavi gostovanj še niso zaključeni, je povabilo Jeklarja v Italijo priznanje jeseniškim železarjem vključenim v tovarniški pevski zbor. Zanimanje za Jeklarja v Italiji je lahko zboru in pevcem samo v ponos, in bi bilo prav, da se o sodelovanju in izmenjavi gostovanj dogovorijo.

ae

Solski letopis

Osnovna šola heroja Grajerja v Trzinu je v teh dneh — žal z enomesečno zakasnitvijo zaradi tehničnih okoliščin — izdelala Letno poročilo za šolsko leto 1969/70.

Letošnja številka obsega tri strokovne prispevke iz sodobno učno-vzgojne problematike, ki so informativno zlasti koristni za starše, ki spremljajo šolsko delo svojih otrok: o sodobnih učnih strojih — responderjih, ki jih je lani ta šola kot prva v Sloveniji uvedla v pouk, o izkušnjah o celodnevem bivanju otrok v šoli ter o problematiki otrok, s katero se srečujejo starši tistih učencev, ki obiskujejo posebno šolo.

Prispevek učencev pa predstavlja sociološko razmišljanje mladih — letošnjih osmošolcev — o treh témah: sedanjem trenutku, odnosu mladega človeka do dogajanj v sodobnem svetu in gledanju na prihodnost. Nekateri prispevki so dokaj zreli in bodo zanimivi za vse tiste, ki se ukvarjajo z mlado generacijo.

Stalni del Letnega poročila obsega šolsko kroniko, kadrovske sestave šole, statistične podatke o učnih uspehih v šolskem letu 1969/70 in individualni pregled uspehov učencev po razredih na centralni šoli, podružnicah v Podljudelju, Lomu in Dolini ter na posebni šoli. Letno poročilo dobe vsi učenci šole, prav tako kot lani so tudi izid letošnjega podprle delovne organizacije v občini.

-ok

FIAT ZASTOPSTVO TRIESTE TRST

zanetti & porfiri

PRODAJNI ODDELEK: nova in rabljena vozila, namenjena za izvoz v Jugoslavijo
Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: za generalna popravila motorjev fiat 600 D, 1100 in 1300
Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtljažnikov itd.)

Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil

Via Locchi št. 26/3, telefon 93-787

KMETIJSKO GOSPODARSTVO ŠKOFJA LOKA

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

1. dva sekača-mesarja za zamenjavanje
2. večje število PK ali NK delavcev in delavk v predelavi mesa
3. NK delavce na klavnici
4. NK delavce v tovarni močnih krmil
5. traktorista
6. poljedelskega delavca

Za vse sprejete delavce velja dvomesečni poizkusni rok.

Za delavce pod 4., 5. in 6. skupinska oziroma samska stanovanja zagotovljena. V primeru potrebe preskrbi podjetje za delavce pod 5. tudi manjše družinsko stanovanje. Prošnje naj kandidati pošljejo na naslov: Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka, Mestni trg 20. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Na
Gorenjskem
sejmu

6. nadaljevanje

Delal je že dve uri in veselo prepeval, ko je prišel nemški vojak in mu je dejal, da s svojim slabim glasom častnike moti. Duchez se je prismuknjeno nasmehnil in vprašal, kdaj bo šel lahko k Schneddererju. Zdal je že vedel, da tatvine niso odkrili in da mu ne preostaja drugega, kot da načrt odnese iz skrinjarišča.

»Bauleiterja Schneddererja ni tukaj,« mu je odgovoril vojak. »Če hočete k njemu,« je dodal prekanjeno, »potem se morate z vlakom odpeljati v Saint-Malo.«

»Ga bom pa raje počakal,« mu je Duchez odgovoril z veselim nasmehom. Se bo jutri že vrnil?

»Tudi jutri ga ne bo in niti pojutrišnjem ne. Premeščen je. Na njegovem mestu je sedaj bauleiter Keller.«

To je pomenilo, da je načrtu lahko dal slovo. Duchez ne bo nikdar več videl pisarne z ogledalom. Veliko bolj verjetno je bilo, da se bo že kmalu znašel v gestapovskem zaporu. Nenadna Schneddererjeva premestitev je bila prav gotovo disciplinski ukrep, ker je bil izginil pomembni načrt. Toda zakaj Ducheza že niso aretirali? Tega ni mogel razumeti; zdelo se mu je, da ga zapušča zdravi razum. Ob petih je končal delo, in ko je odhajal, ga ni nihče zadrževal. Doma je dobro večerjal in potem spal kot ubit. Naslednjega dne se je spet opravil na poveljstvo in prosil, da bi ga spet sprejel mladi poročnik.

»Prišel sem, da bi delo opravil še v pisarni bauleiterja Kellerja,« mu je rekel Duchez. »Kdaj lahko začnem?«

»To delo ni bilo nikoli predvideno,« je rekel poročnik. »Pogodba je predvidevala samo ureditev dveh sob, ki ste ju včeraj oblepili s tapetami.«

DUOBOJ VOHUNOV

»Bauleiter Schnedderer me je sam prosil, naj opravim še to delo. O tem je moral nekaj reči tudi svojemu nasledniku...«

Zbegani poročnik je odvedel Ducheza v pisarno z ogledalom in o tem, kar mu je bil maloprej dejal, poročal novemu bauleiterju.

»O tem ne vem ničesar,« je zagrmel Keller. »Vrhu tega pa smo naš proračun za take reči že izčrpali.«

Duchez se je bedasto nasmehnil in mu pojasnil, da z bauleiterjem Schneddererjem sploh nista govorila o denarju. Ponudil mu je bil, da bo pisarno obložil s tapetami zastoj, zaradi svoje naklonjenosti do nemške armade. Prijeten občutek je omehčal trde poteze poročnikovega obraza. Duchez je skromno pobesil svoje oči. Keller ga je prijateljsko potrpeljal po rami in poročniku dejal, naj odnesejo iz pisarne vse pohištvo, da bi se soboslikar lahko lotil dela. Duchez se je temu uprl. Ni hotel, da bi se s tem mučili nemški vojaki, vrhu tega pa bi to tudi ne bilo potrebno, zakaj vse pohištvo bo pomaknil na sredino sobe in ga pokril. Tako je vedno delal, kadar je zidove lepil s tapetami. Bauleiter je znal takšno ustrežljivost ceniti; poročnika je bila sama ljubeznivost. Pravzaprav sta bila oba fanta, da malo takih.

Nekaj dni pozneje so začeli pestiti nekega električarja, ki je tudi prišel delat na poveljstvo Todt, in ga hoteli pripraviti do tega, da bi priznal, da je ukradel načrt. »Kakšne načrte?« je vedno znova ponavljal. Navsezadnje so ga izpustili, Ducheza niso nikdar nadlegovali.

Načrt, ki je bil tri metre dolg in 70 centimetrov širok, je prišel v London 21. junija 1942; v isti pošiljki so bili tudi drugi pomembni dokumenti legendarnega polkovnika Rémyja, voditelja odporiške skupine Confrérie Notre-Dame; prek te skupine je vzdrževala odporiška skupina, ki ji je pripadal Duchez, zvezo z Londonom. Načrt je bil narejen v merilu 50/1000 in je prikazoval, kako so si

Nemci zamislili Atlantski zid med Cherbourg in Honfleur; vrisani so bili bunkerji, metalci ognja in obrežne baterije. Označeni so bili tudi tehnični podatki poglavitnih utrd, vrhu tega pa še domet in kot streljanja vsake baterije, mesto skladišč za strelivo in hrano, telefonske zveze in poveljniška mesta.

Zavezniški obveščevalni oficirji so preučevali to nenavadno darilo z občudovanjem, ki pa mu je bilo primešane precej grenkobe. Prepričani so bili, da bodo Nemci po tej kraji spremenili načrte in da bo Atlantski zid na tem območju kaj malo podoben prvotnemu načrtu inženirjev Todta. Takšen sklep je bil tudi povsem logičen, četudi je bilo v vsej tej dogodivščini kaj malo logike. Voditelji Todta so se tako prestrašili, ko je izginil načrt, da o tem niso obvestili niti gestapa niti štaba Wehrmachta niti svojih neposrednih predstojnikov. Dela so se lotili skladno s prvotnim načrtom. Nekaj dni pozneje, ko so prišla v London prva sporočila o začetih delih, se je častnikom obveščevalne službe zdelo, da vsa reč nima z zdravim razumom nič opraviti. Fotografije, ki so jih posneli z letal, so razpršile vse dvome: zavezniški so imeli v rokah popoln in nadroben načrt dela Atlantskega zidu, ki so ga gradili na tistem območju, kjer se bo čez slab dve leti izkrcali.

Ko je vreča z dokumenti navsezadnje le prišla v jedilnico nekega pariškega stanovanja, sta minili že skoraj dve leti, odkar se je v Caenu Duchezu posrečil tako imeniten podvig, vendar pa se je zavezniško poveljstvo še vedno živo zanimalo za Atlantski zid. Tjaka je pošiljalo nevsiljive inšpektorje, da bi poročali o tem, kako napredujejo dela. Niso se toliko zanimali za položaj in obliko bunkerjev, temveč jih je bolj zanimala kakovost betona, ki so ga Nemci uporabljali, železne ar-

Gilles
Perault

mature in širine odprtin za topovske cevi. Za zbiranje takšnih podatkov je bil René Duchez kot ustvarjen. Na kozarček vina je odhajal v majhne lokale na obrežju, v katere so zahajali delavci Todta, ki so gradili zid, in klepetal z njimi o delu. Svoj obraz je pačil v bedast nasmeh in se bahal, da je svoje dni delal pri utrdah, ki bodo kljubovale stoletjem. S svojim ostrim jezikom je sem in tja pograbil njihovo delo, vendar se je vedno našel kakšen delavec, ki so ga njegove besede tako zbolele, da je pograbil svinčnik in kos papirja, mu risal razne detajle in mu tako dokazoval, da je navaden tepec. Duchez je pred takšnimi dokazi navadno ves potrt popustil, plačal zapitek, stlačil kosček papirja v žep in odšel domov.

Skupina Sosie, ki so jo vodili bratje Panchardier, se je prav tako zanimala za Atlantski zid. Stike je navezala s francoskim inženirjem, ki je delal za organizacijo Todt in vodil skupino tridesetih delavcev. Prihajala so obvestila in tako so se množili podatki za »Vodič po Atlantskem zidu«, ki ga je skupina pripravljala. To je bila žalostna zgodba o zanikrnosti, izdaji, potratih in zmešnjavah.

Od prisilno mobiliziranih delavcev so imeli Nemci kaj malo koristi. Vedno bolj pogoste so bile drobne sabotaže. V nekaterih utrdah je bilo toliko peska in tako malo cimenta, da bi jih uničila že prva granata. Vsa sporočila, ki so jih pošiljali v London, so govorila o tem, da je Atlantski zid, ki je bil na načrtu, katerega jim je poslal Duchez, tako imenitno zasnovan, pravzaprav veljkanska polomija. Toda London vsemu temu ni verjel; novice so bile prelepe, da bi mogle biti resnične. London je menil, da skupine odpora verjamejo tistemu, v kar bi rade verjele, in je zahteval, naj informacije znova preverijo, celo tiste informacije, ki so jih bili že več kot desetkrat potrdili.

Varčujmo
na
deviznih
računih

Razčestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZČESTJA)
IV. DEL

118

»Pogažena na Koroškem, pogažena pri nas,« se izvije iz Slavka vzdih, obenem pa pomisli na Karlija, ki živi zdaj v Ljubljani, v svobodni Ljubljani, kjer je, kakor mu piše Karli, slovensko ljudstvo na svoji zemlji res gospod.

Ljubljana, da, Ljubljana... Tam bi bil tudi Slavko srečen, ga zanese hrepenenje proč od profesorjeve pripovedi in jo ujame šele, ko profesor govori o Trinkovi slovenski neomajnosti in pesnikovem sovraštvu, pa tudi pomilovanju narodnih odgradnikov, ki jih, tako poudari profesor, narodno odpadništvo ne bo napravilo nikoli srečne, čeprav mu je botrovalo koristiljubje in lov za egoistično srečo.

»Toda poslušajmo pesnikove besede,« pravi profesor in nato recitira:

Od zore v mrak zasmeh, pomilovanje
grenilo vam življenje bo vsakdanje.
Kot sramni vam pečat, ki ga pravica
zločincem vžiga, stal vam bo na čelu,
zaslužen po zlodetu
napis, krvavo svetel: izdajica!

»Kako res? Kako res?« pri sebi zašepeta profesor Andrej in pomisli na klavnost ravnateljice de Michelija. »Ta pečat mosi. Ta pečat čuti. Ta pečat ga bo žgal vse življenje. Ta pečat ga bo uničil...« se profesor Andrej zave šele ta hip resničnosti pesnikovih besed.

Morda je brskal po njegovem predalu in našel Trinkove pesmi? Morda je ravnatelj prebral celo to pesem?

»Morda?« se vprašuje profesor Andrej in si odgovori sam. »Moral je! Drugače bi mi ne omenil Trinka...«

No, da, tako je. Pravzaprav je lahko ravnatelj hvaležen, ker mu je omenil Trinkovo majhnost za slovensko poezijo. Toda prav Trinkov vzgled mu je zdaj potreben. Pa ne samo njemu. Tudi dijakom, od katerih se poslavlja...

Slovo s profesorjem Andrejem ostane v Slavkovem spominu kot prisega in zarota, da ne bo klonil in odnehal, dokler ne bo slovenska svoboda dosežena za vse Slovence in dokler bo živ.

Tudi nekoč so zavedni Slovenci hrepeneli, delali in v to svobodo verjeli, čeprav jih ni več. Drugi so nadaljevali njihovo pot in njihov boj. In tako se bo nadaljevalo in trajalo, dokler ne bo na svetu zavladala takšna pravica, ki bo spoštovala tudi majhne narode, kakršen je slovenski.

Toda kdo jo bo izbojeval? Kdo zagotovil?

O tem razmišlja Slavko in se vprašuje.

»Proletariat!« bi mu odgovoril rudar Pahor. In prav tako bi mu odgovorila mama, ko bi jo vprašal.

»Morda imata res prav?«

Pa ne bo vpraševal nikogar in nikomur pripovedoval o tem.

Tako sklene Slavko, vseeno pa med počitnicami pripoveduje doma o profesorju Andreju in pesniku Ivanu Trinku-Zamejskem, največ pa o Karliju in Karlijevi sreči, ker je v Ljubljani.

O, ko bi bil tudi sam tam!

»Ja, v Ljubljano bi rad!«

Tako govori nonu, pa tudi stricema Jakobu in Antonu v upanju, da mu bodo pomagali.

Toda nono in strica se zadnje čase ubadajo z drugimi skrbmi. Dela je vedno manj. Pravzaprav bi ga jim ne bilo treba iskati, saj je še vse preveč ruševin in nepozidanih hiš, ran, ki jih je pustila vojna, a kaj ko ne smejo več delati na svojo roko, obrti pa jim nova oblast noče dati.

V Gorici je dovolj zidarskih mojstrov in gradbenih podjetij.

Tak odgovor je iz Gorice dobila občina. Novih podjetij vsaj trenutno ne bodo dovoljevali ustanavljati. Zidarji naj si poiščejo delo pri goriških!

A goriška podjetja jih ne marajo zaposliti,

češ da imajo delavcev na pretek, v resnici pa zaposlujejo vedno nove in nove delavce iz južnih italijanskih dežel. Za domačine in Slovence ni dela ne pri zidarskih, ne pri cestnih podjetjih.

»Težki časi: so in še težji se nam obetajo,« toži nono in tožita strica, ki ali posedata doma in si dajeta tisoč opravkov okrog hiše za prazen nič, samo da delata in preganjata čas. Tisto malo zemlje, ki jo imajo, bosta obdelala in jo spremenila v sadovnjak, čeprav se to najbrž ne bo splačalo, saj je Italija dežela sadja.

»Slovenski sadjarski in vinorodni kraj!« so pridelek jesenske trgatve morali prodati za tak denar, da se jim v bodoče obeta pravo siromaštvo.

Vsaj tako pripoveduje Stivec, ki je prišel za Veliko noč z ženo in malim Žefkom na obisk. Na sejmu v Gorici je govoril s kmeti iz Brd. Tožili so, da so za vino prejeli tako nizko plačilo, da zanj ne bodo mogli kupovati kruha. Že sedaj otrokom režejo tako tenak kruh, da lahko vidiš skozi Sveto goro.

»Stisniti nas hoče in zriniti s slovenske zemlje,« vzdihuje Stivec. Njegovega brata, ki so mu vzeli čevljarstvo, so že s stisko prisilili, da je vzel pot pod noge in se napotil čez Bogatin. Zdaj je odprl v Ljubljani čevljarstvo obrt, oblast mu je šla takoj na roko, in ni mu slabo.

Tako pripoveduje Stivec, Slavko pa, ko je zaslišal, da govore o Stivčevem bratu, ki se je v Ljubljani postavil že na noge, posluša pozorno sleherno Stivčevo besedo.

»Ni mu žal, da je šel. Celo pomočnikov si išče in pravi v pismih, da bo obogatel, če se ga bo še vnaprej držala taka sreča, kakor se ga drži.«

Da, Ljubljana, Ljubljana...

»Misliš, da bi bilo dražje kakor v Idriji, če bi šel tja,« previdno vprašuje mamo.

»Kaj jaz vem? Vprašati bi bilo treba,« prebudi mama v Slavku veselo upanje.

Zato je Slavko z mamo prijaznejši in je ta hip bolj jezen na tato kakor na mamo.

Tata je na Bavarskem! Delo ima, služi. Pa se ne oglasi, kakor da ne mara več zanj. Tata bi mu lahko pomagal.

Nekdanja tržiška loterija

Med ljudmi je bila — kot danes — tudi nekdanja želja, kako priti do denarja na čim lažji način, to je brez dela in truda. Danes o teh rečeh veliko govorijo zlasti tisti, ki kupujejo loterijske srečke, igrajo loto ipd. Nič manj, celo veliko več se je vsak teden govorilo po Trziču, kot se spominjam iz svoje mladosti, o »ternah«, »ambah« in »ambozolah«.

Bivša avstrijska c. kr. loterija je imela svojo poslovalnico tudi v Trziču, sedaj Trg svobode 10, v pritlični sobi bivše Firbarjeve hiše. Zrebanje loterije je bilo vsako soboto, in sicer enkrat v Gradcu, drugič pa v Trstu. Izmed 90 števil jih je bilo vsakokrat izžrebanih po 5. Te so bile objavljene v oknu poslovalnice vsako nedeljo zjutraj.

Ljudje so prihajali staviti prve tri dni v tednu. Stavljenci so znašali od 5 do 20 krajcarjev (50 krajcarjev ali 100 vinarjev je bila krona). Zadeta vsota je bila odvisna od višine stavljenega zneska.

Glavni dobiček, to je terno, je zadel oni, ki je imel izmed petih izžrebanih števil zadete vse tri stavljene številke. Terna je znašala lahko od 200 do 400 kron. Amboboj je zadel tisti, ki je imel izmed treh stavljenih števil dve zadeti (dobiček okrog 50

ali več kron), ambozolo pa je zadel, kdor je stavil le dve številki in sta bili obe izžrebani (dobiček 5 do 10 kron). Kdor pa je stavil na »prvi ruf«, je stavil le eno številko, ki pa je morala biti med izžrebanimi na prvem mestu (dobiček približno enak ambozoli). One tri številke, ki so bile izžrebane, so bile rdeče, ostali dve pa črni.

Loterijsko poslovalnico je takrat vodila pokojna Brencova mama, ki je vsakemu, ki je prišel staviti, izstavila nemški loterijski listek z označenimi stavljenimi številkami. Listek je bil veljaven tri mesece.

Nekateri strastni loteristi so stavili vsak teden. Lahko verneži so si izbirali srečne številke na podlagi raznih dnevnih dogodkov, največ pa iz sanj. Posluževali so se Sanjskih bukev (po tržiško »Trambihle«), kjer so bile poleg slik tudi srečne številke.

Če pa slučajno ni bilo sanj ali kaj drugega posebnega, so pa kar v poslovalnici stavili iz vrečice dvignjene številke.

Pri stavih se je zgodilo tudi marsikaj zanimivega. Poznal sem še kot vajenec moža, ki se je vedno jezil nad svojo pozabljenostjo. Videli so, ko se je na klancu sedanje Koroške ceste splašal konj. Pohitel je domov ter iz Sanjskih bukev napisal na listek številko splešnega konja, prevrnjenega voza in poškovnanega voznika. Ženi je rekel: »To bo gotovo terna!« Naslednji dan — bila je sredo, zadnji dan stave — se je pri nekaterih važnih opravkih toliko zamudil, da je pozabil in zamudil iti staviti. Stavljene številke so morale biti namreč že proti večeru tega dne odposlane. Nič zato, bom pa stavil prihodnji teden, si je rekel sam pri sebi. V nedeljo zjutraj pa so bile vse tri njegove izbrane številke izžrebane, on pa brez terna. Še bolj strastno je stavil vsak teden, a nikdar več zadel.

Poleg c. kr. loterije se je v Trziču udomačila še nekaka zasebna blagovna loterija. S tem poslom so se ukvarjale nekatere ženske, čeprav je bil zaslužek pri tem bolj skromen. Tako si je na primer kakšna vdova, ki je bila brez

zaslužka, napravila listo, jo začrtala in ob levem robu napisala zaporedoma številke od 1 do 90. Če je imela morda sama kaj vreden predmet, npr. sliko, kip itd., kar je lahko pogrešila, je to uporabljala za dobiček, če pa ne, je kupila kakšno kokoš, petelina ali kaj drugega, primerne za loterijo. Cena za dobiček v blagu je bila preračunana tako, da je zaslužila vsaj še enkrat toliko, kot je bil dobiček vreden, če bi seveda prodala vseh 90 številk recimo po 5 krajcarjev (kar bi zneslo 9 kron). Cena za eno številko se je sukala tam od 5 do 10 krajcarjev.

S takšno listo je šla od hiše do hiše in ponujala številke, ki so jih ljudje kupovali bolj ali manj iz usmiljenja. Hodila je okrog, dokler ni prodala vseh števil, če ne v enem, pa v več dneh. Vsak si je izbral številko, katero je hotel. Poleg izbrane številke (ene ali več, kolikor jih je pač kdo hotel kupiti) je zapisala tudi ime tistega, ki je stavil. Dobitek je zadel oni, čigar številka je bila prva na c. kr. tablici v oknu tržiške poslovalnice.

Tako so bile takšne zasebne blagovne loterije pravzaprav tesno povezane z uradno, cesarsko kraljevo avstrijsko loterijo.

Tudi pri tej loteriji se je zgodilo marsikaj zanimivega. Spominjam se dogodka, ki je osrečil mojo teto. Neka vdova je bila v denarni stiski in brez svojcev. Imela je dva, okrog 60 cm visoka nabožna kipa, ki ju je namenila za loterijo. Številke so bile po 10 krajcarjev. Prvi kip Lurške matere božje je zadela moja teta, samska služkinja. Čez 6 tednov pa je ista vdova dala v loterijo še drugi kip Srca Jezusovega in tudi tega je zadela moja teta. Vsak kip je imel stožcu podoben steklen pokrov, po tržiški govorici »Sturzglas«.

S propadom Avstro-ogrske monarhije je c. kr. loterija tudi v Trziču prenehala. To sem napisal v spomin, da se ne pozabi. Andrej Tišler

Gorenjski kraji in ljudje

ZGODNJE ODKRIVANJE RAKA REŠUJE ŽIVLJENJA

SVETOVNI DAN ZDRAVJA

RESNICA O RAKU

Rak v ustni votlini

V ustni votlini se rak lahko razvije kjerkoli, največkrat pa ga najdemo na jeziku, na nebnih lokih, na notranjem delu lica in na mandeljnih. Najpogostnejši je na jeziku. Pojavlja se pogosteje pri moških v srednjih letih. Znamenja so odvisna od mesta, na katerem se je rak razvil, vsem skupna so pa tale:

- razjeda, ki se ne celi, temveč se vztrajno veča in je lahko tudi boleča;
- razjeda občasno krvavi in se lahko vname.

Kasneje dobi bolnik:

— težave pri požiranju in govoru ter

— neprijeten zadah iz ust. Te vrste raka zdravimo z obsevanjem, operacijo in z določenimi zdravili.

Rak na požiralniku

Rak na požiralniku je pretežno bolezen moških med 50 in 60 letom starosti. Pri ženskah je zelo redek. Te oblike raka je pri nas kar precej. Uspehi zdravljenja za sedaj žal še niso zadovoljivi, predvsem zaradi tega ne, ker večina bolnikov pride na zdravljenje, ko je bolezen že napredovala, oni sami pa so od bolezni že shujšani, slabokrvni in izčrpani. Res je, da se znamenja raka na požiralniku pokažejo razmeroma pozno, vendar je za zdravljenje še vedno čas, če bolnik pride takoj k zdravniku. Znamenja tega raka so:

— težave pri požiranju. Bolnik ima občutek, da grizljaj hrane na nekem mestu nekoliko zastane. Te težave so v začetku neizrazite in nastopajo pri uživanju goste in suhe hrane. Kasneje, ko rak vedno bolj utesanjuje svetlino požiralnika, pa nastopijo te težave tudi pri požiranju tekoče hrane;

— večkratno bljuvanje med jedjo ali pa močno slinjenje;

— šele čez čas se pojavijo bolečine pod prsnico in znaki splošnega propadanja.

Za večjo prometno varnost

Kazenska določila

(Nadaljevanje)

Z denarno kaznijo 20 din se kaznuje takoj na mestu za prekršek:

● voznik, ki mu tovar na motornem ali priklopnem vozilu sega čez najbolj oddaljeno točko na sprednji strani vozila;

● voznik, ki ne odstrani blata z vozila, ko se vključuje v promet s kolovozne poti ali s kakšne druge površine, ki ni namenjena za javni promet na cesti s soodpornimi voziščem;

● voznik vprežnega vozila, ki pri prehodu čez cesto, rezervirano za promet motornih vozil, ali na prehodu ceste rezervirano za promet motornih vozil, ali na prehodu ceste čez železniško progo, ne vodi živine;

● voznik vprežnega vozila, ki ne vozi za drugim vprežnim vozilom na predpisani razdalji;

● gonjač živine, ki ne goni večjega števila živine po javni cesti v ločenih skupinah in če ponoči nima luči na začetku in na koncu črede;

● vodnik organizirane kolone pešcev, ki dovoli, da organizirana kolona onemogoča normalen promet, onemogoča varno prehitavanje vozil in če se ponoči pešci v organizirani koloni ne pomikajo drug za drugim, razen kadar gre za odobrene sprevede ali vojaške enote.

Dr. J. Prešern:

Kronika PD Radovljica 1895 - 1970

Ponatis z dovoljenjem uredniškega odbora Planinskega vestnika. Prispevek je bil objavljen leta 1955 v PV.

— 6 —

Obe društvi sta končno uvideli, da ne kaže začeti preužitarske pravice, in sta začeli pogajanja. Glasom zapisnika izrednega občnega zbora z dne 15. VI. 1936 (arhiv SPD) je bilo končno dogovorjeno, da Sokol vrne takoj posojilo 7500 dinarjev (= 30.000 K)², za odkup pravic pa tudi 7500 din, s čimer mu je bil odvzet dobiček od prodaje. Občni zbor je sporazum odobril, denar se je porabil za odplačilo dolga za Roblekov dom, s čimer je bilo Roblekovim intencijam vsaj deloma zadoščeno.

S tisto gotovino 8570 K si je podružnica vsaj toliko opomogla, da ni prišla v denarne težave. Popravila je Vilfanko, sicer pa je vršila tedaj le upravne posle, zbirala denar in imela 1926 že nekaj kapitala. Iz svojih spominov vem, da kakih posebnih načrtov za prihodnost ni imela. Ko je potekla Langusova načelniška doba, sem na občnem zboru 26. IV. 1926 prevzel načelstvo, ki sem ga obdržal do 1930, ko je bil izvoljen Slavko Šušteršič. Sledil mu je na občnem zboru 12. I. 1936 Albin Torrelli, nakar ga je na občnem zboru 7. I. 1939 zopet zamenjal Šušteršič, ki je bil zadnji načelnik pred II. svetovno vojno.

Odbor, izvoljen 26. IV. 1926, je bil na videz jako malo delaven. Na zunaj ni bilo videti posebne aktivnosti, če ne upoštevamo, da je postavljali napisne table, vršil markacije in prirejal pleske. Vendar je imel jasne načrte za takrat, ko pride njegov čas. Stara Vilfanka ni več ustrezala zahtevam časa. Bila je po svoji legi in notranji razdelitvi bolj lovska kočica, gradili so lovci v svojem revirju (Val. Šturm): brez posebnega razgleda je ležala prenizko in postajala je tudi pretesna. Odbor jo je za silo krpal, skoparil je pri opremi in ravnodušno prenašal vse kritike, zbiral pa je denar, kopičil ga je v dobi inflacije in kot borzijanec računal s tem, da bo vrednost porasla, gotovo pa, da ne bo padla. Špekulacija se je obnesla. 1930 je hranilna vloga presegla 72.000 din in 1932 narasla na 90.000 din. Odbor je začel igrati bankirja, kot mu je na nekem zboru v Ljubljani očital načelnik podružnic Senzor, dajal je posojila (npr. Smučarskemu klubu Begunje, Gas. društvu Radovljica) in sam dr. Tomišek je na občnem zboru 31. VIII. 1930 grajal tako ravnanje. Še malo pa si tega niso vzeli k srcu.

Ampak tako sijajno finančno stanje je vzbujalo različne skomine. Gorje so bile med člani precej močno zastopane in so se začele pritoževati, da se zanje nič ne stori, hotele so imeti obnovljeno pot skozi Poključko Luknjo in različne napise v dolini. Ker njihovim željam ni bilo ustrezno, češ da vse to spada bolj v delokrog tujsko prometnih in olepševalnih društev, so ustanovile lastno podružnico 1929 in odprle Poključko Luknjo pod imenom Galerije Kraljeviča Andreja. Na Bledu je Radovljiška podružnica ustanovila posebno poverništvo, ki ga je vse do II. vojne vzorno vodil Slavko Repe. Pa tudi od tod so prihajale začetkom bolj pritajene želje, da bi se kje v okolici Bleda postavila kočica, vendar sta bila Repe in pozneje Fr. Šolar toliko uvidevna, da je poprej potrebna ureditev na Begunjsčici. Tretji reflektant na društvene prihranke je bil političnega značaja. Spor je z vso silo izbruhnil na občnem zboru 5. III. 1928, ko je šlo za volitev novega odbora. Tedanji radovljiški župan Vinko Resman je namreč hotel doseči, da bi se pod firmo njegove politične stranke porabil prihranjeni denar in pokazal njen uspeh tudi na tem polju. Glasnik te opozicije je bil dr. Triller. Uspeha nista imela. Edina posledica je

bila, da sta imenovana prenehala biti člana društva, medtem ko je velika večina njih somišljenikov ostala dalje v društvu in prevzela v odboru važna mesta, ki jih je vzorno upravljala.

V odboru je nato nastalo zatišje. Zaradi odhoda tedanjega načelnika odbor ni sklical niti občnega zbora za leto 1930 in je moral to storiti Osrednji odbor po § 25 pravil. Glede Vilfanove kočice je poročal tedanji gospodar Anton Avsenek, da obsežnejša popravila niso priporočljiva, »ko se že sedaj kaže tendenca, da bi se premetila nekam višje«. Po listkih je bil izvoljen nato nov odbor z načelnikom Slavkom Šušteršičem, ki je Vilfanko zapisal smrti in na občnem zboru 24. III. 1932 že poročal o stanju priprav za novo kočico. Izredni občni zbor 21. VIII. 1932 je sklenil vse potrebno za gradnjo kočice na Malem vrhu Begunjsčice, potem ko je odbor enkrat to misel že zopet opustil, a se je zaradi grozeče krize v odboru potem zopet vdal. Vzoredno s tem so tekla prizadevanja Blejcev za lastno postojanko kje na Poključki. V mislih je bila prvotno Marela. Še preden je načrt za novo kočico na Begunjsčici popolnoma dozorel, je občni zbor sklenil, da se kapital investira za nakup parcele kje na Poključki za postojanko, ki bi naj bila odprta vse leto. Do tega pa ni prišlo, ker Blejci sami niso bili na jasnem, kje naj se njih kočica gradi, kajti pojavila so se nova gradilišča: Gače, Ogričec, Grajska planina in Lipanca.

S srenjo Poljčje je bil sklenjen sporazum, po katerem je podružnica odstopila srenji v last parcelo, kjer je stala Vilfanka z izrecnim pridržkom, da kočica sama še nadalje ostane last podružnice, svet za Roblekov dom pa vzame podružnica v zakup za 99 let proti letni zakupnini 20 din. Leta 1940 bi bilo prišlo skoraj do pravde, ker si je srenja začela lastiti tudi kočico samo. Vojna je rešila tudi to vprašanje.

Tako so bile 30. VIII. 1932 zasajene prve lopate za gradnjo Roblekovega doma. Tesarska dela je prevzel mojster Sparovic z Lipnice, mizarska Resman iz Vrbenj. Dom je bil do zime pod streho in kompletno do podrobnosti, slovesno odprt kot o s m a postojanka 30. VII. 1933. Pa se mi to slavlje ni zdelo tako lepo kakor ono pred 32 leti pred Tomčevo kočico.

Ko je podružnica praznovala 4. VIII. 1935 svojo 40-letnico, sem med drugim v svojem govoru rekel tudi to-le:

Vse težave gradnje, vse peripetije, vse denarne težave, vsi prepiri in prepirčki v odboru so popisani v Vestniku. Odbor je naročil najboljšo blago, kot da razpolaga z milijoni. Ko smo dobivali advokatske in druge opomine in grožnje s tožbami, smo vedno našli izhod, ki ostane naša poslovna tajnost. Očitala se nam je politika, bili so burni občni zbori, mi pa smo šli kot planinci svojo pot in nismo gledali sveta ne skozi klerikalna ali celo radikalna, sploh ne skozi kaka od politike kalna očala, ker nam je bil cilj jasen. Hoteli smo postaviti nekaj novega, času ustrežajočega. Pri tem si lastim kot edino zaslug, da sem izbral prostor in smel dati temu otroku ime. Roblekovemu ime je globoko zasidrano v spominu naših ljudi, ki so priznane nevaležni... Na mirovni konferenci 1918 je trajal preprič zaradi Begunjsčice dobro uro, ker jo je Avstrija zahtevala vsaj do grebena, češ da zapira vse prehode na Koroško. To je resnica.

² Po prevratu 1918 je bila krona zamenjana za novi dinar v razmerju 4 K za 1 dinar. Po stabilizaciji dinarja nekako v letu 1922 je bila relacija dinarja napram tujim valutam povprečno naslednja: USA dolar = 36 din, ital. lira = okrog 3 din, avstr. šiling = 8 din, švic. frank = 14 din, nemška marka = 16 din.

XX. jubilejni mednarodni Gorenjski sejem v Kranju od 7. do 18. avgusta

Kranj CENTER

29. julija premiera franc. barv. krim. VSTANI IN STRELJAJ ob 16., 18. in 20. uri

30. julija franc. barv. pust. film NEZNANI JUNAKI ob 16., 18. in 20. uri

31. julija amer. barv. CS pust. film ŽENSKA Z DNA MORJA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

29. julija amer. barv. west. NEPOMIRLJIVI ob 18. in 20. uri — samo danes

30. julija amer. barv. pust. film MAT HELM LJUBI IN UBIJA ob 18. in 20. uri — samo danes

31. julija franc. barv. pust. film NEZNANI JUNAKI ob 18. in 20. uri

TRŽIČ

30. julija franc. barv. pust. film NEZNANI JUNAKI ob 18. in 20. uri

Cerklje KRVAVEC

31. julija amer. barv. pust. film MAT HELM LJUBI IN UBIJA ob 18. in 20. uri

KRANJSKA GORA

30. julija špan. barv. CS film PROCES NEKE ZVEZDE

Javornik DELAVSKI DOM

29. julija amer. ang. barv. film ZA KRVNIKA NI MILOSTI

Jesenice RADIO

29. julija špan. barv. CS film PROCES NEKE ZVEZDE

30. julija nem. barv. film PIRATI MISISIPIJA

Jesenice PLAVZ

29. julija nem. barv. film PIRATI MISISIPIJA

30. in 31. julija ang. amer. film ZA KRVNIKA NI MILOSTI

Skofja Loka SORA

29. julija ital. barvni film DEKLE Z REVOLVERJEM

30. julija amer. CS film HLADNOKRVNI ob 20. uri

31. julija amer. CS film HLADNOKRVNI ob 18. in 20. uri

Kino BLED

29. julija franc. barv. film CRNI SULICARJI ob 18. in 20.30.

30. julija franc. barv. film CRNI SULICARJI ob 18. in 20.30.

31. julija ang. barvni film NASKOK LAHKE KONJENICE ob 18. in 20.30.

PRODAM

Prodam PONY-ekspres. M. Pijade 46/9 stan., telefon 23-000 Kranj 3326

Prodam FIAT 600, Britof 34, Kranj 3326

Razno POHISTVO po meri (kuhinje, dnevne sobe, zidne obloge, zidne omare) vam izdela mizarstvo Sivic, Dobropolje-Brezje na Gorenjskem 3254

Prodam dva meseca stare JARCKE (vajtrok). Sp. Besnica 8 3327

Prodam traktorsko SNO. POVEZALKO Voglje 98, Senčur 3328

Prodam stoječo LUCERNO Cerklje 112 3329

Prodam SEME repe. Sp. Brnik 46, Cerklje 3330

TRGOVSKI LOKAL 35 m² dam v najem v središču Kranja. Ponudbe poslati pod »Cena 1 m²« 3331

Prodam bankine za gradnjo hiše. C. talcev 79, Kranj 3332

Prodam kombiniran OTROSKI VOZICEK temno rdeče barve. Anderle, Kranj, Zevnikova 8 3333

Prodam 50 OLEANDROV, različne velikosti. Cena od 10 do 30 din. Kranj, Oprešnikova 12 3334

Prodam 200 kg težkega OSLA, vajenega kmečkih del. Naglič Leopold, Ziri 21 3335

Prodam borove PLOHE in kupim enobrazdni PLUG. Bobovk 3, Kranj 3336

Prodam KRAVO, 7 mesecev brejo, ki bo tretjič teletila. Konavčevi, Krnica 10, Zg. Gorje 3337

Prodam PUJSKE. Žvan, Zirovnica 11 3338

Prodam skoraj nov OTROSKI VOZICEK. Kranj, Jelenčeva 2 3339

Prodam temno moder globok OTROSKI VOZICEK (italijanski, velika kolesa). Nataša Šimunac-Benedik, Kranj, Zupančičeva 30 3333

MOTORNA VOZILA

Kupim AVTO VW ali kade-ta in MLATILNICO na poravnano slamo z dvojnimi čiščenjem. Naslov v oglašnem oddelku 3340

Poceni prodam osebni avto znamke goggomobil kupe 400. Thaler Anton, C. JLA 12 Tržič 3285

Prodam dobro ohranjen MOPED na tri prestave. Mače 4, Preddvor 3341

Prodam FIAT 750, letnik 1965. Senčur 235 3342

Prodam FIAT 600 ali zamenjam za invalidski avto ali kupim. Kranj, Kokrica 156 3343

Prodam dvosedežni MOPED. Klakočar Brane, Sr. Bela 41, Preddvor 3344

Ugodno prodam TOMOS-specialko D-5, Sp. Brnik 36 3347

Prodam MOTOR JAVA 250 ccm za 550 din. Naslov v oglašnem oddelku 3345

Prodam zastava 750 letnik 1968. Kranj, Smlendiška 122 3346

KUPIM

GRADBENO DVIGALO, manjše, z enofaznim motorjem kupim. Palovšnik, ul. Tatjane Odrove 5, Kranj 3298

STANOVANJA

Iščem enosobno STANOVANJE s pritliklinami v Skofji Loki ali bližnji okolici. Ponudbe oddati pod »nagrada 10.000 N din« 3204

ZAPOSLOTITVE

Sprejem v uk VAJENCA soboslikarske stroke in pleskarske ali DELAVCA za priučitev. Informacije vsak dan od 15.—16. ure. Hirszenfelder Anton, St. Loka 74, Skofja Loka 3319

Sprejem VAJENCA, POMOCNIKA za karoserijska dela. Jože Legat, Naklo 132 3347

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek, račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860, uprava lista, ma-looglasna in naročniška služba 22-152. — Naročni-na: letna 32 polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: be-seda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo

OSTALO

OBRTNIKI! Vodim poslovne knjige točno in ažurno. M. Pijade 46, stan 9, Kranj, telefon 23-000 3311

OBISCITE NOVO SLASCI-ČARNO, Gosposvetska c. na Zl. polju. Se priporoča AJ-DINIKEMAL 3323

IZGUBLJENO

Izgubil sem URO od sv. Jakoba do Preddvora. Najdite-lja prosim, da jo vrne proti nagradi Šušteršič, Zl. Polje 6, Kranj 3348

SENTA, SKLADIŠČE KRAJ, Tavčarjeva 31, tel. 22-053

Odkupuje vse žitarice — zamenjava žitarice za vse vrste moke. Prodaja naj-kvalitetnejšo moko, kr-milno moko, koruzo, pše-nico, oves, ječmen, pšenič-ni in koruzni zdrob Cene so konkurenčne — skladišče je odprto od 5. do 19. ure in ob sobotah

Podjetje KOVINAR Jesenice, Sp. Plavž 6

vabi k sodelovanju zaradi povečanja obsega del in razširitve poslovanja nove sodelavce za naslednja prosta delovna mesta:

- **tehničnega vodja kovinskega obrata,** v poštrev pride kandidat z visoko ali višjo strokovno izobrazbo strojne smeri z najmanj petletno prakso na vodilnih delovnih mestih ter da je dober organizator proizvodnje. Poskusni rok tri mesece, na razpolago bo tudi družinsko stanovanje;
- **dninskega delovodje v kovinskem obratu,** v poštrev pride strojni tehnik ali mojster kovinske stroke z organizacijskimi sposobnostmi in dolgoletno prakso. Poskusni rok tri mesece;
- **več ključavničarjev,** za proizvodnjo fasad in krovov za delo v delavnici in montažo na terenu;
- **več strojnikov,** na varilnem avtomatu SCHLATTER in rezalnem stroju WAFIOS, v poštrev pridejo kandidati s poklicno šolo kovinske stroke;
- **več nekvalificiranih delavcev,** za delo pri delovni enoti »Nizke gradnje«; delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas treh mesecev;
- **cestarja,** za čiščenje ter vzdrževanje ceste v Javorniškem rovtu, delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas, s polnim delovnim časom.

Osební dohodek je zagotovljen po pravilniku o delitvi osebníh dohodkov.

Prednost pri izbiri imajo kandidati z delovnimi izkušnjami na enakih ali podobnih delovnih mestih.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Nesreče v zadnjih dneh

V soboto, 25. julija, nekaj pred drugo uro popoldne je v Logu pri Kranjski gori skočil pred osebni avtomobil, vozil ga je Jovan Gegić iz Ljubljane, 26-letni Milan Končan. Kljub zaviranju voznik ni mogel preprečiti nesreče. Končana so s hudimi ranami odpeljali v jeseniško bolnišnico. Delavci milice so kasneje ugotovili, da je bil skok pešca pred avtomobil nameren.

Na cesti med Kranjem in Brniki se je v soboto popoldne zaradi neprimerne hitrosti na mokri in spolzki cesti prevrnil tovorni avtomobil s prikolico, ki ga je vozil Rado Sotlar iz Ljubljane. Ob nezgodi je iz cisterne stekla večja količina plinskega olja. Voznik ni bil ranjen, škode pa je za 30.000 din.

Na cesti prvega reda na Jesenicah je v soboto popoldne voznik osebnega avtomobila Jože Medved iz Ljubljane iz neznanega vzroka zapeljal na levo stran ceste in pri tem trčil v osebni avtomobil voznika Jakoba Jeloviča, ki je pripeljal iz nasprotnne smeri. Pri trčenju je bila huje ranjena sopotnica v Jelovičevem avtomobilu Jelka Aljančič z Jesenic. Škode na vozilih je za 13.000 din.

V nedeljo, 26. julija, nekaj po polnoči se je na cesti tretjega reda v Selu pri Zireh pripetila prometna nezgoda vozniku osebnega avtomobila Milanu Jurančiču iz Idrije. Voznika je zaradi neprimerne hitrosti v levem nepreglednem ovinku zaneslo v desno s ceste, kjer se je zaletel v drevo. Voznik je bil v nesreči laže ranjen, škode na avtomobilu pa je za 6000 din.

Na cesti med Kranjem in Mengštem je v nedeljo okoli druge ure ponoči voznik osebnega avtomobila Egon Koštomaj iz Celja ustavil pri odcepu ceste za Zg. Brnik. Hotel je pogledati, če vozi v pravo smer. Iz nasprotnne smeri pa je pripeljal tovorni avtomobil, voznik Franc Tirš z Belce. Kljub temu, da se je tovornjak umaknil z desnimi kolesi s cestišča, je zadel stoječi osebni avtomobil. V nesreči je bil voznik Koštomaj laže ranjen, sopotnik Franc Hlžak iz Zagreba pa huje. Škode je za 6000 din.

V nedeljo okoli pete ure zjutraj se je pripetila na cesti med Gorjani in Pokljuko prometna nesreča vozniku osebnega avtomobila Jakobu Smoleju s Krnice. Nesreča se je pripetila, ker je voznik vozil ob srečanju z drugim vozilom preveč po desni strani in mu je prav takrat počila tudi prednja desna guma. Avtomobil je zaneslo, prevračal se je po bregu in obstal kakih 30 m pod cesto. Voznik je bil v nesreči ranjen. Škode na avtomobilu je za 7500 din.

Na Kidričevi cesti v Škofji Loki se je v ponedeljek, 27. julija, dopoldne pripetila prometna nezgoda zaradi izseljevanja prednosti. Voznik osebnega avtomobila Mahmut Biber iz Prijedora je pripeljal iz neprednostne na prednostno Ljubljansko cesto in pri tem trčil v dostavni avtomobil, ki ga je vozil Janez Arhar iz Vincarjev. Sopotnica v osebnem avtomobilu Fadila Islamović si je v nesreči zlomila roko. Škode je za 30.000 din.

V ponedeljek dopoldne se je na cesti prvega reda na Belci pripetila prometna nezgoda vozniku osebnega avtomobila avstrijske registracije, voznik Klaus Belajev. Zaradi neprimerne hitrosti je avtomobil zaneslo v desno, kjer se je prevrnil s ceste na travnik. Sopotnica Milena Bošković iz Beograda je bila v nesreči laže ranjena. Voznik in sopotnik Alfred Morgensen, oba nemška državljana sta po nesreči pobegnili, vendar so ju izsledili. Ugotovili so, da sta se vozila v ukradenem avtomobilu.

L. M.

Zahvala

Ob izgubi naše ljube mame, stare mame, sestre in tete

Marije Švegeli

se iskreno zahvaljujemo dobrim sostanovalcem, sosedom, prijateljem in znanecem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Iskrena hvala g. župniku s Primskovega za tolažilne in poslovilne besede, enako g. župniku iz Gorič. Hvala tudi g. organistu s Primskovega, pevskega zboru upokojenec za poslovilno petje, organizaciji ZB Primskovo za darovani venec, invalidski organizaciji za venec in spremstvo. Iskrena hvala tudi dr. Petriču in dr. Novaku za dolgoletno zdravljenje ter ostalim zdravnikom ZD Kranj.

Zahvaljujoči: sin, hčerke, sestre, vnuki ter drugo sorodstvo

Kranj, 25. julija, Goriče, Zalog, Vilach

Kmalu po otvoritvi modernizirane ceste za Volčji potok je zdrsil traktor s ceste. K sreči brez posledic. — Foto: J. Vidič

Huda kri na vaterpolski tekmi

V nedeljo, 26. julija zvečer je na letnem kopališču v Kranju med prvenstveno tekmo prve zvezne lige med Triglavom iz Kranja in Medveščakom iz Zagreba prišlo do manjših izgrediv. V zadnji četrtini je sodnik prekinil igro za pol ure, ker so gledalci v sodnika in zagrebške igralce metali pesek, jabolka in petarde. Po končani tekmi je večina gledalcev mirno zapustila kopališče, le kakih 300 gledalcev je še naprej hotelo delati nered. Skupina miličnikov je vroče krvne razgnala. Skupina kakih 6 fantov pa se je spravila na sodnikov avtomobil, ki je bil parkiran v Valjavčevi ulici. Na avtomobilu so prerežali vse gume in napravili še drugo škodo.

L. M.

Pogorelo seno in del ostrešja

PŠENIČNA POLICA, 28. JULIJA — Na kmetijskem posestvu na Pšenični polici se je danes dopoldne nekaj po deveti uri vžgalo seno in ostrešje nad hlevskim sropjem. Pri kranjskih policijskih gasilcih smo zvedeli, da je požar po vsej verjetnosti zanetil iskra na puhalniku za seno. Ker je pogorelo tudi del ostrešja in precejšnja količina sena, je po prvih cenitvah škoda za okrog pet starih milijonov dinarjev. Požar so pogasili gasilci iz Kranja ter Cerkelj in Brnika.

— jk

Utonil v Blejskem jezeru

Pri kopanju v Zakaj na Bledu je v soboto, 25. julija, okrog 23.40 utonil 18-letni Gerard Alavaine iz Pariza, francoski državljani. Ko je skupina kopalcev opazila, da Gerarda ni iz vode so ga začeli iskati, vendar brez uspeha. Utopljenca so potegnili iz vode šele naslednji dan okoli 11. ure.

Danes se bosta ob 17.30 na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju v prijateljskem nogometnem srečanju pomerili ekipi splitskega Hajduka in reprezentance Gorenjske. V reprezentanci bodo poleg Triglavčanov nastopili tudi trije igralci loškega LTH — Hribernik, Rant in Poljanec. — dh

Medvode prve

V počastitev dneva vstaje je nogometni klub Medvode priredil na igrišču Save v Tacnu pokalni turnir v nogometu, katerega se je udeležilo šest ekip. Najboljšo igro sta pokazali moštvi Godešiča in Medvod, ki sta v finalni tekmi igrali v regularnem delu igre neodločeno, šele v podaljšku so Medvodčani z golom Koželja uspeli zmagati. Na tretje mesto so se uvrstili igralci Tabora 69, sledijo pa Zbilje, Sv. Duh in Reteče. Za najboljšega igralca je bil proglašen Rant (Godešič).

F. Rozman

V Žirovnici skakalnica z umetno maso

Skrbni organizatorji planske skakalne šole v Žirovnici si izredno prizadevajo, da bi že v začetku septembra na njihovi novi 25-metrski skakalnici, ki naj bi jo pokrili z umetno maso, pričeli s treningi. Kot smo zvedeli pri inž. Stanetu Legatu, bo na prava v dobrem mesecu gotova. Vsa zemeljska dela so mladi skakalci iz Žirovnice in njihovi vaditelji opravili brezplačno.

J. J.

Okoli 5. avgusta v vseh kioskih v Sloveniji
NOVA REVIIJA

FESTIVAL

Najpopularnejši ansambel narodne zabavne glasbe Slovenije — popularni Slovenci o narodni glasbi — zabavna glasba — naši zbori — velika nagradna križanka — zgodbe, ki jih piše življenje — novinski dogodki — humor — in druge zanimivosti.

Le še dve srečanji v Kranju

Na letnem bazenu v Kranju bo v četrtek, 30. avgusta, v drugem krogu I. zvezne vaterpolske lige gostoval trikratni evropski prvak Partizan iz Beograda. V njihovi vrsti nastopa skoraj vsa

jugoslovanska državna reprezentanca.

V poslovilni tekmi v domačem bazenu pa se bodo v ponedeljek domačini srečali z moštvom z dna lestvice — Mornarjem iz Splita.

— dh

Naš komentar

Smučarske težave
sredi poletja

Čeprav smo v vrhuncu letne sezone, so priprave smučarjev za novo sezono že v polnem teku. Alpinisti, skakalci in tekači so imeli že v juliju prve skupne priprave. Kot vse kaže, se praksa slabe udeležbe na letnih treningih nadaljuje tudi letos. Tekmovalci, ki resno računajo na mesto v državni reprezentanci in, ki hoče dosežati našim pogojem ustrezajoče rezultate na mednarodnih tekmovanjih, mora vaditi praktično skozi vse leto. Pri tem je nedvomno zlasti obvezna udeležba na skupnih treningih kandidatov za državno reprezentanco. Udeležba na letošnjih treningih je bila vsaj doslej bolj slaba. Glavni vzrok za neudeležbo je treba iskati v še vedno neurejenih dopustih oz. nadomestilih za osebne dohodke. Ko bo rešeno to vprašanje, bomo šele lahko govorili o dobrih pogojih za vadbo. Smučarska zveza, bodisi republiška ali osrednja, bi morala pravočasno ukrepati in zagotoviti odsotnost reprezentantom z delovnih mest oz. poskrbeti, da bodo imeli reprezentanti za treninge in tekmovanja izredno plačane dopuste. V marsikateri delovni organizaciji imajo do svojih delavcev, ki so člani državne reprezentance, določeno razumevanje. Zal zveza vse premalo pošilja razne vloge podjetjem, tako da samoupravni organi ne morejo pravočasno razpravljati, saj so treningi na vrsti že prej, preden ima samoupravni organ sejo. Medtem ko je vprašanje za nekatere tekmovalce glede odsotnosti z dela rešeno, pa nekateri tekmovalci še vedno nimajo povrnjenih osebnih dohodkov za minulo sezono (npr. Marjan Mesec, Vinko Bogataj itd.) in zaradi tega opravljeno negodujejo nad poslovanjem SZS, ki je drugim tekmovalcem že zdavnaj uredila tako, da so prejeli nadomestilo za izpubljeni zasluge. Malo preveč skrbi v zvezi z reprezentanti se namreč hoče prenesti na klubski delavci že dovolj dela z ostalimi člani kluba. Prevelike so včasih zahteve do klubov republiške ali osrednje smučarske zveze, premajhne pa pravice v odločanju o marsikaterih pomembnih vprašanjih razvoja smučarskega športa pri nas.

J. Javornik

Dva naslova za Blejce

Na Plivskem jezeru v Jajcu se je v nedeljo s finalni mi borbami končalo letošnje državno prvenstvo v veslanju za člane in članice. Od slovenskih predstavnikov sta se najbolje uvrstila čolna blejskih veslačev. V vrhunskem razredu sta namreč zmagala

v dvojcu brez krmarja in četvercu brez krmarja.

Zanimivo je omeniti, da sta Blejca Mandič in Janjušević veslala najprej v dvojcu brez krmarja nato pa še v zmagovitem četvercu brez krmarja z Janšo in Potočnikom.

-dh

Klubski miting

Na sobotnem internem mitingu kranjskega Triglava so nastopili tudi nekateri vojniki, ki so na skupnih pripravah v Kranju. Skupno je sodelovalo okoli 50 atletov in atletinj.

Pri članih je bil najuspešnejši Franci Fister, pri dekletih pa Metka Papler. Izkazal se je tudi Milan Rot z odličnimi rezultati pri metu diska.

NEKAJ REZULTATOV
100 m: 1. Velimirov (JLA) 11,6, 2.—3. F. Fister (Tr) in Smudja (JLA) 11,6; 1500 m: 1. Zumer 4:12,7, 2. Gortnar 4:14,1, 3. Vegutti (vsi Tr) 4:22,2; daljina: 1. F. Fister 6,55, 2. Golubović (JLA) 6,18, 3. Faganel (Tr) 5,65; disk: 1. F. Fister 40,16; 1 x 100 m: 1. Triglav 45,5, 2.

JLA 46,9; disk pionirji: 1. Rot 43,36, 2. Lotrič (oba Tr) 36,32; mladinke — 60 m: 1. Papler 8,9, 2. B. Kavčič 9,0, 3. Šturm 9,1; 200 m: 1. Gortnar 29,1, 2. Korenčan 30,8; daljina: 1. Papler 4,70; disk: 1. Papler 37,88.

M. K.

Smučarski skoki
Štefancič
drugi v Franciji

Minulo nedeljo so naši skakalci odprli sezono tekmovanj na skakalnicah iz umetne mase. Na mednarodnem tekmovanju v južni Franciji je nastopilo 7 jugoslovanskih skakalcev. Kljub temu, da niso skoraj nič trenirali, so dosegli lep mednarodni us-

peh. Kranjčan Peter Štefancič je zasedel odlično drugo mesto. Ludvik Zajc pa je bil tretji. Posebej velja pohvaliti komaj 17-letnega Klemen Kobala iz Kranja, ki se je med 40 članov uvrstil na odlično 9. mesto.

J. J.

I. zvezna vaterpolska liga

Ukradeni zlata vredni točki

Triglav : Medveščak 7 : 9 (2 : 1, 2 : 4, 2 : 1, 1 : 3)

Kranj — letni bazen, sodnik Grkinić (Beograd), gledalcev 1500. Strelci golov za domačine: Sorli 2, Balderman 1, Nadižar 1, Mohorić 1, Kodek 2, za goste pa so bili uspešni: Pozojević 4, Dvoržak 2, Pavičić 1, Dijaković 1, Gojanović 1.

Triglav: F. Rebolj, Mohorić, Kodek, Nadižar, Balderman, Sorli, J. Rebolj, Velikanje, Torkar, Chvatal, Finžgar. Medveščak: Matošič, Pavičić, Kruz, Dijaković, Dvoržak, Pozojević, Gojanović, Račić, Kučinić, Lutitsky, Kutanarić.

Tokrat so se Kranjčani zavedali, da igrajo s tekmečem, ki se tudi sam bori za obstanek v ligi. Začeli so solidno. Že prvi dve izključitvi gostov v prvem delu igre sta jim prinesli prednost dveh zadetkov. Gostje so sicer zmanjšali rezultat, ko je sodnik dosodil namišljeni četverec. V drugi četrtini so se razigrali gostje, ki so s pomočjo sodnika to četrtino odločili v svojo korist. Tretja je spet pripadla domačinom in vse je že kazalo, da bodo osvojili zlata vredni točki. Toda zaman je bil ves njihov trud. Na semaforu je bila druga minuta igre v zadnji četrtini. Spet se je ponovila stara pesem. Sodnik Božo Grkinić, ki je sicer »prva violina jugoslovanskih vaterpolskih sodnikov,« je brez pravega vzroka izključil Nadižarja in še dosodil četverec v korist gostov. To pa je še bolj razburilo že tako napete gledalce. Vzkipeli so! V bazen so začeli leteti »zelenici« in pesek. Sodnik je prekinil tekmo in hotel izprazniti naelektrjeni bazen. Po polurnem prerekanju je le nadaljeval z enakim kriterijem sojenja. Po več izključitvah so gostje povedli in domov odnesli dragoceno zmago, ki pa ni bila njihova, pač pa sodnikova. Kranjčani so vložili protest. Kaj pa bodo odločili za zeleno mizo pa počakajmo?

Naj na koncu zapišemo še nekaj misli o letošnjem kriteriju sojenja v Kranju. V praksi je namreč, da sodniki pred domačimi gledalci upoštevajo domač bazen. Tega pa dosedaj v Kranju še niso pokazali. Kako domači bazen v drugih krajih pomeni prednost najbolj pokaže podatek, da v dosedanjih srečanjih še ni prišlo do presenečenja razen v Kranju. V spomini mi je še predzadnja tekma Triglavčanov s

domačine tako, da so bili gostje vedno enakovredni z domačini. To je le en primer. Videli pa smo jih na vseh tekmah v Kranju. Sprašujemo se, ali smo Slovenci, ki imamo edinega ligaša v elitni družbi, res odveč ostalim. Kaj na to pravijo predstavniki plavalne zveze Slovenije? Ali se res ne da ukrepati? Čas bi že bil, da se temu naredi konec. Kot vse kaže, po sodniški logiki, Kranjčani ne smejo ostati v družbi najboljših.

D. Humer

Za pokal PZS

Triglav letos tretji

Kranj — Tekmovanje za tradicionalni plavalni pokal plavalne zveze Slovenije je končan. V prvi kvalitetni skupini so ga letos prepričljivo osvojili plavalci zagrebške Mladosti, ki je skupno z reškim Primorjem prvič nastopila v tej konkurenci.

V zadnjem kolu na kranjskem letnem bazenu so sicer Triglavani premagali Primorje, a prednost le-tega iz prejšnjih dveh kol je bila prevelika. Doseženi so bili povprečni rezultati. Omeniti velja le nov pionirski rekord SRS Triglavanke Rebeke Porenta na 200 m hrbtno v času 2:45,6, mladinski državni rekord Gašparičeve (Mladost) na 200 m delfin s časom 2:40,1 ter solidne rezultate Svarčeve (Triglav).

Rezultati — moški: 400 m prosto — 1. Pedesić (MI) 4:54,0, 2. Košnik (Tr) 4:54,3, 3. Kokolj (MI) 5:02,3, 100 m prsno — 1. Divjak (MI) 1:17,5, 2. Grošelj (Tr) 1:19,7, 3. Kurek (Pr) 1:20,9, 200 m delfin — 1. A. Slavec (Tr) 2:39,0, 2. Kustič (Pr) 2:45,0, 3. Vlašić (MI) 2:52,4, 200 m hrbtno — 1. Coso (Pr) 2:38,4, Pedesić (MI) 2:41,9, 3. Trinaestić (Pr) 2:42,9 ... 5. Košnik (Tr) 2:45,1, 100 m prosto — 1. Lustig 0:59,4, 2. Klemen (oba Pr) 1:00,8, 3. Košnik (Tr) 1:02,1, 4 x 100 m prosto — 1. Primorje 4:05,4, 2. Triglav (Košnik, A. Slavec, Nadižar, Velikanje) 4:16,4, 3. Mladost 4:21,1. **Ženske:** 400 m prosto — 1. Gašparič (MI) 5:17,9, 2. Porenta (Tr) 5:59,7, 3. Zuaki (Pr) 5:33,6, 100 m prsno — 1. Svarc 1:23,3, 2. Mandeljc (oba Tr) 1:24,6, 3. Halužan (Pr) 1:28,4, 100 m delfin — 1. Majnarić 1:18,0, 2. Lončar (oba MI), 3. Pečjak (Tr) 1:22,6, 200 m hrbtno — 1. Pečjak 2:45,5, 2. Porenta (oba Tr) 2:45,6, 3. Bukovac (Pr) 2:47,4, 100 m prosto — 1. Pavletić (MI) 1:07,1, 2. Zuaki (Pr) 1:09,4, 3. Velić (MI) 1:11,4, 4. Svarc (Tr) 1:13,5, 200 m mešano — 1. Majnarić (MI) 2:49,0, 2. Radetić (Pr) 2:50,0, 3. Pečjak (Tr) 2:52,0.

Končni vrstni red ekip: 1. Mladost 41.541, 2. Primorje 39.911, 3. Triglav 38.891.

D. Humer

Smučarji za občinski
praznik Kranja

Na mednarodnem slalomu za Češko kočo tudi letos najboljši Jeseničani

Na plazu pod Grintovcem so se tudi letos za občinski praznik Kranja pomerili najboljši slovenski smučarji in tekmovalci iz avstrijske Koroške. Na 320 m dolgi progi z višinsko razliko 120 m in 40 vrati se je potegovalo za pokal mesta Kranja okoli 50 tekmovalcev. Tudi letos so bili najštevilnejši Jeseničani, ki so dosegli najboljše rezultate.

Gašperšič je v članski konkurenci ponovil lanskotni uspeh, prav tako pa je ekipna zmaga pripadla jeseniškemu društvu. Poleg tega pa so Jeseničani osvojili še dve prvi mesti, in sicer pri starejših mladincih, kjer je zmagal Saksida in pri mlajših, kjer je bil najboljši Jekler. Pri članicah je zmagala Škofjeločanka Hafnarjeva. Organizatorji tekmovanja — SK Triglav — so imeli zmagovalki pri mladinkah. Med starejšimi je bila prva Jelka Jocič, pri mlajših pa Simona Bajželj.

J. J.

Dopustniška gneča na cestah in na obali

Kljub ugotovitvam, da letošnja turistična sezona ni taka kot je bilo pričakovati, pa bi vendarle marsikdo te dni temu oporekal. Nekateri turistični kraji so dobesedno preplavljeni s turisti, medtem ko so spet drugi dobesedno prazni. Blejskim turističnim delavcem — kot kaže — se sedaj ni treba bati za uspeh letošnje turistične sezone, saj zadnje nedelje izletnikov ni bilo moč prešteti, medtem ko se za stalne goste hotelirji prav tako ne boje.

Slovenska »slana obala« je v juliju izredno živahna. Trgi in ulice v pristaniških istrskih mestih so sedaj dobesedno zatrpani z avtomobili, kot je to na primer v Piranu. Piran že od nekdaj privablja večino slovenskih turistov, razen tega pa tja redno prihajajo tudi inozemski turisti. Če bi letošnjo sezono primerjali z lansko samo po številu parkiranih avtomobilov, potem bi z gotovostjo trdili, da mora sezona biti uspešna. Ob koncu tedna pa gneča ob obali povečajo še eno ali dnevni izletniki, ki jih ni strah dolgih kolon od Ljubljane tja do Kopra. Nekateri izletniki potujejo proti morju že v zgodnjih jutranjih urah, vendar je takrat gneča — milo rečeno — znosna in o kaki mirni in hitri vožnji ni govora.

V okolici Poreča je trenutno 40.000 turistov. Povsod je moč še dobiti proste privatne sobe, tako v Portorožu, kjer se še vedno ni polegel hrup z novozgrajenih hotelov kot v Piranu, na drugi strani Istre pa v Opatiji. Iz Umaga pa poročajo, da so nekateri hotelski objekti skoraj prazni.

Vreme, ki severni Sloveniji ne prizanaša z nevihtami, ob istrski obali ne povzroča posebne škode. Nevihta, ki konec prejšnjega tedna na Gorenjskem v višjih legah ni štedila niti s točo, ob istrski obali ni imela posebne moči. Oblačnost se je preselila že po nekaj urah, nekaj kapelj dežja pa je poplil vroč asfalt.

Večjih sprememb pri cenah živine ne bo!

(Nadaljevanje s 1. strani)

Koliko dobi rejec? Za živo tele, ki ima več kot 62-odstotno klavnost, prejme rejec 11 dinarjev. Za baby beef, ki ima več kot 56-odstotno klavnost in je mlajši od enega leta, dobi rejec 8 dinarjev. Za mlado pitano govedo, ki ima več kot 54-odstotno klavnost in je mlajše od poldruga leta, dobi 7,30 dinarja za kilogram, za govedo, ki pa ima od 50 do 54-odstotno klavnost, pa prejme rejec od 5,80 do 6,80 dinarjev.

In kakšne so predlagane maloprodajne cene? Za telečje meso v polovicah predlagajo sporazum ceno 21,80 dinarja. Za baby beef 17,80 dinarja, za mlado pitano govedo 16,90 dinarja, za govedo, ki ima še najmanj 54-odstotno klavnost, pa od 14 do 15,70 dinarja.

Predlagane cene telečjemu mesu se razlikujejo od starih za 0,30 dinarja, pri baby beef za 0,80 dinarja, pri mladi pitani živini ni razlik, prav tako tudi pri govedu, ki ima še najmanj 54-odstotno klavnost, ni razlik.

Klavnice morajo od vsakega kilograma prodanega mesa odvajati določeno vsoto v stabilizacijski fond, ki ima nalogo pospeševati pitanje goveje živine in rejo kvalitetenih telic za reprodukcijo. Pri kilogramu prodanega telečjega mesa, baby beefa in mladega pitane goveda plača klavnica v stabilizacijski fond

0,45 dinarja, pri kilogramu mesa od goveda, ki ima še 54-odstotno klavnost pa 0,30 dinarja. Ta prispevek se plačuje od vsega prodanega mesa v republiki, to se pravi, da ga plačujejo tudi trgovska podjetja, čeprav niso podpisniki sporazuma.

Ta stabilizacijski sklad pa ima še eno nalogo, in sicer se bodo iz tega sklada dajale premije rejcem brejih plemenskih telic. Kriterije za dodeljevanje premij bo izdelal Kmetijski inštitut Slovenije v sodelovanju s področnimi veterinarskimi službami. Kriterije mora potrditi tudi izvršni odbor sporazuma. Kakšne bodo premije?

Za vsako plemensko telico, ki bo zadostila prej omenjenim pogojem, bo dobil rejec 40.000 starih dinarjev. S tem sklad zagotavlja, da bomo v Sloveniji med 1971. in 1975. letom priredili 100.000 plemenskih telic. Za pitano govedo v kategoriji baby beef se sklad obvezuje, da bo rejc plačal prav tako 40.000 dinarjev premije, za vsako mlado pitano govedo pa 30.000 starih dinarjev. Premija se bo uveljavila ob zakolu, in sicer morajo biti vse živali oštevilčene in prijavljene skladu takrat, ko se začne rediti. To pomeni, da bodo morali rejci oštevilčiti teleta, namenjena pitanju.

Premije imajo obenem tudi cilj, da se v Sloveniji poveča stalez goveje živine.

J. Košnjek

Večje pokojnine z novim letom?

Vse kaže, da za sedaj ne bo mogoče povečati pokojnin med letom, vendar pa bo republiška skupnost socialnega zavarovanja delavcev predložila v presojo skupščini SR Slovenije predlog za povečanje pokojnin glede na letošnje občutno povečanje življenjskih stroškov. Izvršilni odbor skupščine socialnega zavarovanja namreč meni, da je mogoče že letos sprejeti sklep o povečanju pokoj-

nin za leto 1971 prav na osnovi porasta življenjskih stroškov. Tako bi slednjič odpravili obračunavanje razlik za nazaj kot je bilo v prvih mesecih letošnjega leta. Izvršilni odbor je že naročil republiškemu zavodu za socialno zavarovanje, da napravi potrebne analize in izračune. Obenem pa je izvršilni odbor priporočil zavodu, naj bi se povečanje pokojnine začelo izplačevati že z začetkom januarja prihodnje leto.

Trgovina v Vezeninah

V tovarni čipk in vezenin na Bledu so se odločili, da bodo zaradi velikega vsakodnevnega popraševanja po njihovih izdelkih zraven tovarne odprli manjšo trgovino. Trgovina bo začela poslova-

ti 3. avgusta. V njej pa bodo lahko obiskovalci po tovarniških oziroma znižanih cenah dobili čipkasto žensko perilo, žensko konfekcijo, dekorativne izdelke in drugo.

A. Z.

Izseljenski piknik z oceno odlično

V okviru občinskih praznikov občin Domžale in Kamnik podružnica slovenske izseljenske matice Domžale-Kamnik že vrsto let uspešno pri domu v Kamniški Bistrici prireja izseljenski piknik. Čudovita panorama v osrčju kamniških planin je tudi letos privabila številne obiskovalce iz bližnjih in daljnih krajev. Vsi parkirni prostori pred domom so bili zasedeni, avtomobili pa so parkirali ob cesti, kjer je stala kilometer dolga kolona. Po teh podatkih je težko sklepati, koliko je bilo v nedeljo v Kamniški Bistrici ljudi, vsekakor pa zelo veliko. Toliko, da je ob šestih popoldne že zmanjkalo čevapčičev in ražnjičev. Kuhar je povedal, da je do te ure poleg druge hrane prodal 500 porcij čevapčičev in nekaj manj ražnjičev. Vse mize pred domom in v domu so bile zasedene in so številni gostje zato posedali po bližnji okolici.

V imenu podružnice izseljenske matice je navzoče pozdravil Stane Simšič, nato pa še tovariš Cerne v imenu domžalske občine in Božo Matičič v imenu kamniške občine.

V programu je sodeloval kamniški oktet Solidarnost in folklorna skupina iz Kamniške Bistrice. Goste so uspešno zabavali Veseli planšarji iz Mengša.

Na tradicionalni dražbi letovega srca so dosegli ceno 55.000 S din in so bili organizatorji z izkupičkom kar zadovoljni.

Številni planinci so svoj pohod v planine planirali tako, da so se pri vrnitvi oglašili še na pikniku.

Velik obisk, dobra organizacija, prijetno razpoloženje in nepozabni vtisi obiskovalcev so najboljša zagotovila, da bodo podobne prireditve in srečanja tudi v bodoče dobro obiskane.

J. Vidic

Franc Pavlič

Pred dnevi je bil z družino še na dopustu ob morju, včeraj pa so ga na šenčurškem pokopališču pokopali z vsemi slovesnostmi. Od požrtvovalnega in zavzetega Franca Pavliča so se poslovili predstavniki krajevnih in občinskih družbenopolitičnih organizacij, prebivalci krajevne skupnosti Visoko, pevski zbor, gasilci, godbeniki, praporščaki, šolarji, številni prijatelji in znanci, vojni tovariši in svojci. — Družina Pavličevih z Visokega pri Kranju je izgubila očeta, brata, krajevna skupnost pa požrtvovalnega družbenopolitičnega delavca.

Franc Pavlič je bil rojen marca 1915 na Visokem pri Kranju kot sin šestčlanske družine. Že kot 11-letni deček je moral služiti kot pastir, do 18. leta pa je pomagal očetu. Ker je bil oče napredno usmerjen, je pred drugo vojno velikokrat težko dobil službo, še večkrat pa jo je moral menjati. Marca 1942 je postal član OF na terenu, hkrati pa je začel delati za partizane. 1943. leta je postal član komunistične partije. In ker je ves čas delal proti okupatorju, je 1944. leta odšel v partizane.

Po vojni potem ni bilo delovne akcije na Visokem in v okolici oziroma v občini, kjer Franc Pavlič ne bi bil organizator ali neumni in prizadevni sodelavec. V veliki meri gre prav njemu za sluga, da je na Visokem zrasel zadružni dom, da so pred leti postavili spomenik, da so reševali različne komunalne

in druge probleme v krajevni skupnosti in širši okolici. Dolga leta je bil predsednik krajevne organizacije zveze borcev, nazadnje pa tudi član občinskega odbora zveze borcev v Kranju in komisije za priznanje posebne delovne dobe.

Ni še tako dolgo, ko sem se ob priliki pogovarjal z njim o načrtih za prihodnje. Njegov prvi cilj je bil, da bi v krajevni skupnosti Visoko postopoma uredili kanalizacijo in asfaltirali stranske ceste.

Za je usoda hotela drugače. Družini in skupnosti je prežgodel iztrgala očeta in neumornega delavca. — Nazadnje je bil zaposlen v tovarni Exoterm v Kranju, kjer je bil potem zaradi bolezni pred petimi leti upokojen.

Od prizadevnega in požrtvovalnega družbenopolitičnega delavca, katerega spomin bo v prihodnje zapisan v delih in uspehih krajevne skupnosti Visoko in okoliških naselij, se je včeraj v imenu občinske organizacije zveze združenj borcev Kranj poslovil Vinko Kepic, v imenu krajevne skupnosti Visoko pa Ivan Gros.

A. Zalar